

Årsredovisning 2020

Göteborgsregionen (GR) består av 13 kommuner som har valt att jobba tillsammans. Vi driver utvecklingsprojekt, har myndighetsuppdrag, forskar, ordnar utbildningar och är storstadsregionens röst i Västsverige, bland mycket annat. I våra nätverk träffas politiker och tjänstepersoner för att utbyta erfarenheter, bolla idéer och besluta om gemensamma satsningar. Allt för att regionens en miljon invånare ska få ett så bra liv som möjligt.

Innehåll GR:s årsredovisning 2020

Verksamhet	5
2020 – ett år som inte liknar något annat	6
Samverkan är grunden	7
Uppföljning av verksamheten 2020	10
Fysisk planering	11
Utbildning och kompetensförsörjning	12
Näringslivsutveckling	15
Digital transformation	16
Social sammanhållning och trygghet	17
Klimat och miljö	19
Fullföljda studier i fokus	20
Övrig uppföljning	30
Bokslut 2020	33
Bokslut 2020 – förvaltningsberättelse	34
GR-koncernen	34
Väsentliga händelser i koncernen	37
GR – omsättning, resultat och kostnader 2020	39
Disposition av resultat 2020	42
Balansposter	44
Väsentliga händelser under 2020	45
God ekonomisk hushållning	49
Resultaträkning	52
Kassaflödesanalys	52
Balansräkning	53
Upplysningar om redovisningsprinciper – GR och sammanställda räkenskaper	54
Noter GR och koncernen	58
Revisionsberättelse för år 2020	64
Bilaga 1. Agenda 2030 – 17 globala mål för hållbar utveckling	66

Visste du detta om
Göteborgsregionen
(GR) 2020?

900 personer
har fått samhälls-
orientering via det
regionala avtalet

En webbaserad intro-
duktionsutbildning
för nya medarbetare
inom vård och omsorg
lanserades i april och
har haft 6 148 unika
besökare under året

557 mkr
GR:s omsättning

11 000 elever
antogs till
nationellt program på
gymnasieskola

14 procent
av GR:s verksamhet
finansieras genom
årsavgifter från
medlems-
kommunerna

Genom GR:s
samordning av
äldreomsorgs-
lyftet har 300
medarbetare
påbörjat utbild-
ning till under-
sköterska

Årets digitala
Gymnasiedagarna
och Future Skills
hade 24 000
besökare och
180 000
monterbesök

75,52 kr
var årsavgiften
per invånare

126 projekt
drevs på GR

207 personer
är anställda på GR

Årets resultat:
-5,0 mkr
(budgeterat
resultat
-9,75 mkr)

Projektet
"Minska
avfallsmängderna
på äldreboenden"
har hittills resulterat i en
minskning av utsläppen
med 1,2 ton koldioxid
och minskade kostnader
för avfallshämtning

I slutet av året
hade mer än 1 600
av kommunernas
medarbetare ett konto på
Yrkesresan
och projektet mer än 98
procent nöjda deltagare

The background consists of large, organic, flowing shapes in two colors: a vibrant yellow and a teal. The shapes are interconnected, creating a sense of movement and depth. The teal shapes are more prominent, filling most of the frame, while the yellow shapes are interspersed, creating a high-contrast, abstract pattern.

Verksamhet

2020 – ett år som inte liknar något annat

Vi lägger ett år med exceptionella samhällsutmaningar bakom oss. Coronaviruset drabbade världen och kom att utvecklas till en pandemi som påverkade oss alla. Proportioner och perspektiv har förändrats och det har vi tvingats att hantera. Det är i den kontexten som årsredovisningen för Göteborgsregionen (GR) ska läsas.

Verksamheten har framgångsrikt gjort stora anpassningar och vi konstaterar att leveransen på uppdraget är minst lika bra som tidigare år. Även om den till delar har genomförts på ett annat sätt.

I krissituationer är det viktigt för organisationer att ha en robust struktur som kan hantera komplexa arbetsuppgifter under tidspress. Det har många verksamheter fått erfara under det gångna året. Samma logik gäller för samverkan. Tillit och förtroende byggs långsiktigt genom ett gediget vardagsarbete med strukturer som binder samman olika aktörer, så att effektiviteten i det gemensamma arbetet uppnås.

Under pandemin har vi prövat vårt samverkanslandskap och arbetat tillsammans för att hantera pandemins effekter inom förskola och skola, vård och omsorg, näringsliv samt arbetsmarknad. Kommunerna har genom GR arbetat tätt tillsammans med Västra Götalandsregionen (VGR), Länsstyrelsen och Business Region Göteborg (BRG) för att nämna några exempel. Den samverkansstruktur vi gemensamt har på plats har klarat prövningen och kommer även fortsatt att underlätta arbetet när vi tar oss an de kvarvarande konsekvenserna av pandemin, utöver de samhällsutmaningar som sedan tidigare är identifierade.

GR är en mötesplats. Under 2020 har vi fått mötas på nya sätt och vi vill passa på att ta tillfället i akt att tacka alla politiker, tjänstepersoner och samarbetspartners för gemensamma ansträngningar när det gäller att genomföra vårt uppdrag med förändrade förutsättningar. Erfarenheter och lärdomar från det gångna året leder oss in i "det nya normala" – som vi ser fram emot att ta oss an i det fortsatta arbetet.

Axel Josefson
Ordförande förbundsstyrelsen

Helena Söderbäck
Förbundsdirektör

Samverkan är grunden

Coronapandemin har påverkat hela samhället och även Göteborgsregionens verksamhet. Under året har förbundet förlorat intäkter för flera miljoner kronor på grund av inställda utbildningar, konferenser och mässor. Men vi har ställt om verksamheten med nya kreativa lösningar och initiativ utifrån medlemskommunernas behov.

Vi prioriterar om utifrån nya behov i medlemskommunerna

Förbundsledningen har kontinuerligt följt utvecklingen för att kunna fatta de beslut som krävs utifrån hur coronapandemin påverkat verksamheten. Folkhälsomyndighetens rekommendationer har legat till grund för anpassningar. Bland annat har utbildningar och möten genomförts online eller med ett begränsat antal deltagare och gott om utrymme i konferensrummen. En handlingsplan med åtgärder har tagits fram och reviderats kontinuerligt.

Pandemin till trots pågår mycket i verksamheten, inte som vanligt men på andra sätt. GR har riktat om en del insatser och bland annat sökt externa medel utifrån nya behov i kommunerna. Strategisk inriktning 2020–2023, fokusområdena i Plan och detaljbudget 2020 samt inspel från chefsnätverken är vägledande för insatserna. Situationen i näringslivet, omställningen på arbetsmarknaden, utbildningssektorn, den kommunala hälso- och sjukvården samt äldreomsorgen är områden som uppmärksammats mycket under året. Det påverkar också de insatser och utvecklingsområden som GR arbetar med tillsammans med medlemskommunerna.

Pandemins konsekvenser påverkar arbetsmarknaden och antalet öppet arbetslösa samt i arbetsmarknadsprogram 16–64 år i Göteborgsregionen uppgick i slutet av året till ungefär 44 700 personer. Det är en ökning med cirka 13 000 personer jämfört med ett år tillbaka i tiden. Drygt 138 000 personer är korttidspermitterade i Västra Götaland och rekordmånga varsel har lagts i Göteborgsregionen under år 2020, enligt BRG.

GR har växlat upp arbetet med digital transformation, vilket framgår av uppföljningen av våra fokusområden, se sidan 16. Bland annat har vårt utbud av digitala utbildningar ökat; under året genomfördes cirka 60 procent av utbildningarna inom ramen för GR:s öppna utbud digitalt. Chefsnätverk och styrgrupper möts online och digitala verktyg används för samordning och kommunikation internt och externt. Gymnasiedagarna och Future Skills, som är en av medlemskommunernas största satsningar under året, genomfördes digitalt med 24 000 deltagare.

Ett annat exempel är projektet Skola hemma. Tillsammans med Skolverket, RISE, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Swedish Edtech Industry, UR, Skolforskningsinstitutet, Specialpedagogiska Skolmyndigheten, Rädda Barnen samt Prinsparets Stiftelse har GR varit med och bidragit med kompetens och kunskaper i projektet som i augusti tilldelades Guldlänken 2020. Det är ett pris som delas ut av SKR, Vinnova och Regeringskansliet och som premierar projekt och initiativ i offentlig sektor som bidrar till en smartare välfärd med stöd av digitalisering.

Samverkan är grunden

Göteborgsregionen (GR) är de 13 medlemskommunernas organisation för mellankommunal och regional samverkan. Det GR gör handlar i grunden om att skapa tillit och förutsättningar för att arbeta tillsammans och därigenom lösa uppgifter med stor komplexitet. De regionala

nätverken med representanter från medlemskommunerna innebär i detta sammanhang viktiga forum för kunskaps- och erfarenhetsutbyte samt utgör en betydelsefull regional resurs med fokus på den kommunala nyttan.

GR samarbetar inte bara med medlemskommunerna utan också med många andra samhällsbärande aktörer på kommunal, regional och statlig nivå, inom offentlig sektor, akademi och näringsliv. Vi lär känna varandra och vet hur vi kan förstärka varandras arbete när vi gör på rätt sätt. Det har vi en mycket stor nytta av idag när coronapandemin ger stora samhällseffekter som vi kommer att få leva med länge. Nätverken har fungerat som en kanal för att effektivt kunna samla och sprida information mellan kommunerna och upp till statlig nivå.

Regionala samarbetsparter

GR samverkar med VGR vad gäller områden som hälso- och sjukvård, hållbar utveckling samt kollektivtrafik. Under året har samverkan mellan kommun och region förstärkts genom ett intensivt gemensamt arbete för att möta utmaningarna som pandemin har inneburit. Det har bland annat handlat om att dela kunskap, diskutera aktuella frågor och arbeta utifrån gemensamma rutiner. Det arbetet fortsätter under kommande år tills vi börjar se slutet på pandemins verkningar i samhället.

Samarbetet i frågor kring hållbar utveckling sker via beredningen för hållbar utveckling, BHU, som är ett politiskt samverkansorgan för VGR och länets kommuner. Under 2020 har GR tillsammans med kommunerna varit mycket involverade i processen med att ta fram den regionala utvecklingsstrategin (RUS), som ska gälla från 2021 för hela Västra Götaland, samt lämnat synpunkter på remissutgåvan som blev resultatet av ett gediget förankringsarbete med många aktörer. RUS:en är styrande för VGR:s verksamheter och vägledande för kommuner, företag, myndigheter och organisationer som verkar för Västra Götalands utveckling. Den beskriver övergripande mål för vad flera aktörer tillsammans ska uppnå till 2030.

Samarbete i frågor som rör socialtjänst samt hälso- och sjukvård sker inom ramen för Västkom – läs mer om detta under rubriken Övrig uppföljning.

GR:s näringslivsuppdrag är reglerat i förbundsordningen och genomförs via samverkansavtal med BRG samt Göteborg & Co. Årets näringslivsdag i samarbete med BRG ägde rum den 23 oktober, digitalt med närmare 100 deltagare.

Göteborgsregionen är en av huvudmännen i Stiftelsen för västsvenska fritidsområden (Väst-kuststiftelsen) som förvaltar cirka 280 naturreservat i Västra Götalands och Hallands län. Övriga stiftare är VGR och Region Halland.

Sammanfattningsvis har GR under 2020 politisk representation i Internationella skolan i Göteborgsregionen (ISGR), BRG, Västkuststiftelsen, Stiftelsen Korsvägen och Västkom. Genom tjänstepersoner finns representation i Universeum, Göteborg & Co, Urban Futures, Gryning Vård samt Reväst.

Påverkan och intressebevakning

Enligt GR:s förbundsordning ska verksamheten bidra till att stärka Göteborgsregionen regionalt, nationellt och internationellt. Under 2020 har detta gjorts på flera områden.

Regionalt i VGR lyfter GR in storstadsregionens perspektiv i frågor som rör den regionala och nationella transportinfrastrukturplaneringen, kollektivtrafik, hälso- och sjukvård samt integration. Läs mer under avsnittet Regionala samarbetsparter ovan.

På den nationella nivån verkar GR bland annat i frågor som rör kunskapsutveckling i socialtjänst, kommunal hälso- och sjukvård, arbetsmarknad och utbildning samt i frågor som befinner sig i gränssnittet mellan kommun, region och stat. GR är en självklar part i nationella sammanhang och samarbetar med aktörer som SKR, Socialstyrelsen, Skolverket och Utbildningsdepartementet. GR utgör en delregional samverkans- och stödstruktur (RSS) och deltar aktivt i nationella sammanhang kring kunskapsstyrningsfrågor inom det sociala området. GR bedriver också ett nationellt påverkansarbete för att belysa kommunala samt regionala utmaningar och behov. Några aktuella exempel är kompetensförsörjning och kompetensomställning

inom näringslivet förskola, skola, vård och omsorg.

Under 2020 har GR:s EU-arbete till stor del fokuserat på att påverka utformandet av de nya strukturfondsprogrammen 2021–2027. Som en mobilisering inför kommande programperiod togs också fram en rapport som beskriver de nya EU-programmen. Rapporten utgår från GR:s strategiska inriktning 2020–2023 och redogör för kommande EU-finansiering. Med utgångspunkt i den strategiska inriktningen planeras en utbildningssatsning 2021 om den nya programperioden. Under året genomfördes en pilot på temat utbildning och kompetensförsörjning. Året har i övrigt präglats av flera organisatoriska förändringar. Till följd av att kommunerna successivt avvecklat funktionen EU-samordnare, lägger GR från och med 2021 ner nätverket för EU-samordnare. Från 2021 avslutas avtalsperioden för Europa Direkt Göteborgsregionen för GR, framförallt eftersom det varit svårt för verksamheten att nå utanför Göteborgs tätort. Vad gäller EU-överenskommelsen med Göteborgs Stad har staden under året genomgått en omfattande organisationsförändring vilket inneburit färre samarbeten än tidigare år. Under 2020 har GR drivit sju EU-projekt och beviljats medel för ytterligare fyra nya EU-projekt. GR har även bidragit till nationellt påverkansarbete genom remissvaren på statliga utredningar gällande dimensionering och planering av gymnasial utbildning samt likvärdig skola.

Uppföljning av verksamheten 2020

Här görs en uppföljning av de 20 fokusområden som lyfts fram i Plan och detaljbudget 2020. Fokusområdena är kopplade till de sex utmaningarna i Strategisk inriktning 2020–2023.

- Fysisk planering
- Utbildning och kompetensförsörjning
- Näringslivsutveckling
- Digital transformation
- Social sammanhållning och trygghet
- Klimat och miljö

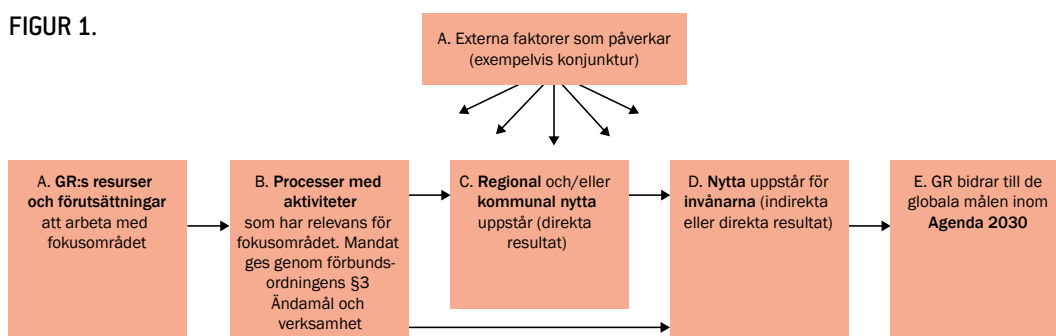
Struktur för uppföljning av fokusområdena

De 20 fokusområdena följs upp och analyseras med en gemensam struktur i form av en logisk kedja i fem steg (se figur 1 nedan).

Ett syfte med uppföljningen är att underlätta ansvarstagandet för beslutsfattare genom att de får insyn i, och kunskap om, GR:s verksamhet. Ett annat är att bidra till reflektion. Genom att aktiviteter kvalitets och resultat analyseras, skapas ett underlag för lärande som leder till utveckling.

Ett av fokusområdena – Fullföljda studier – får särskild uppmärksamhet i denna rapport. Det redovisas i en mer omfattande form på sidan 20.

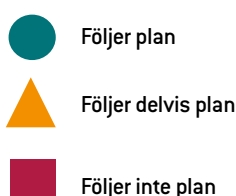
FIGUR 1.

Nedanstående redovisning innehåller även en bedömning av på vilket sätt GR har skapat kommunal eller regional nytta inom de olika fokusområdena (se box C i figur 1). Grönt innebär att arbetet fungerat bra och följer plan, orange att det funnits vissa svårigheter och att arbetet delvis följer plan. Rött innebär att GR inte kommer att kunna skapa den kommunala eller regionala nytta som var avsikten under året. Arbetet följer inte plan.

I ett globalt perspektiv har arbetet inom de olika fokusområdena koppling till vissa av hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Vilka de viktigaste hållbarhetsmålen är för varje fokusområde anges i sammanställningen på följande sidor.

Läs mer om målen i Agenda 2030 i bilaga 1, sidan 66.

Fysisk planering

Fokusområde Bedömning Kommentar

Arbetet med att fördjupa Göteborgsregionens strukturbild genom att ta fram stöd för utvecklingen i stationssamhällena och i de gröna kilarna.

Kunskapsprocessen Det urbana stationssamhället, som syftar till att utgöra stöd för kommunernas planering i stationssamhällena, har under året avslutats i sin tidigare form. En slutrapport är publicerad. Resultat och erfarenheter har tagits med in i nästa fas av det praktiska forskningsarbetet inom Urban Futures. Under året har en GR påbörjat framtagandet av en uppdaterad bild över kommunernas behov av kunskap och faktaunderlag för att komma vidare i utvecklingen av stationssamhällena.

Genom samarbetet inom Urban Futures har GR påbörjat utvecklingsarbetet med en analysmetod för utvärdering av tillgänglighet och täthet i förhållande till de globala hållbarhetsmålen, i synnerhet mål 11. Under året har GR även arbetat med att sammanställa statistik kring mobilitet och vad som påverkar denna.

Arbetet med att nå den politiskt antagna målbilden i stråket Göteborg–Borås fortsätter med att stötta och komplettera infrastrukturplaneringen i stråket, bland annat med att ta fram underlag för regionala nyttor och tillväxtpotentialer.

Projektet Tillväxtskapande samhällsplanering har slutförts med lyckat resultat. Näringslivet har deltagit med stort engagemang och kommunerna har fått ett välförankrat planeringsunderlag som stöttar hållbara näringslivsetableringar i stråket.

Under året har det femåriga EU-finansierade projektet SMART-MR avslutats. Bland annat har erfarenheterna från projektet bidragit till utvecklande av projekt. Slutrapporten utgörs bland annat av en guide för hur storstadsområden kan omvandlas i en hållbar riktning.

Kartläggning av jordbruksmark i regionen har slutförts och finns nu som ett lager i vår kommungemensamma GIS-webb. Bilden visar på såväl målsynergier som målkonflikter i frågor om hur jordbruksmark i stationsnära lägen kan nyttjas på bästa sätt.

För att fördjupa kunskapen om de gröna kilarna har GR under året tagit fram ett kunskapsunderlag om planering med hänsyn till ekosystemtjänster. Underlaget har spridits till medlemskommunerna via flera av nätverken. En annan inriktning har varit att fördjupa och komplettera Länsstyrelsens handlingsplaner för grön infrastruktur. Underlaget kan ligga till grund för den kommunala fysiska planeringen, men också utgöra bas för en fördjupad dialog med Länsstyrelsen.

Coronapandemin har inneburit ett kraftigt ökat intresse för friluftsliv och vistelse i naturen, vilket är positivt men samtidigt innebär ökat besöksstryck och ökad belastning på naturområden. GR har, tillsammans med ett antal universitet, kartlagt de nya friluftsvanorna. Underlaget kommer bland annat att användas för att öka tillgängligheten och skötseln i de mest attraktiva grönområdena.

Insatser för att öka incitamenten för klimateffektiv mobilitet

Under året har Göteborgsregionens inriktning för transportinfrastrukturplaneringen i storstadsregionen arbetats fram och antagits politiskt. Inriktningsunderlaget syftar till att identifiera och beskriva framtida behov i transportsystemet utifrån ett storstadsperspektiv. Underlaget är en viktig del i arbetet med revideringen av nationell och regional infrastrukturplanering.

GR har under flera år arbetat med att jämställa cykel med andra transportslag. I september fattade förbundsstyrelsen beslut om att anta den regionala cykelplanen. Med cykelplanen som grund har regionala medel allokerats till de utpekade, prioriterade stråken. Därmed följer processen för cykelinvesteringar samma modell som övrig infrastrukturinvestering – ett viktigt steg på vägen till att jämställa transportslagen.

GR har även varit projektledare och ansvarat för nätverk inom VGR:s Hållbart resande väst som fokuserar på beteendepåverkande åtgärder för hållbart resande.

Utbildning och kompetensförsörjning

Fokusområde Bedömning Kommentar

Insatser för att säkra kompetensförsörjningen i regionens kommuner och näringsliv

GR bedriver ett brett arbete för att stärka kommunernas och näringslivets kompetensförsörjning. För kommunerna görs ett framgångsrikt arbete genom branschråden för förskolan och grundskolan samt äldreomsorgen.

Det nystartade branschrådet inom äldreomsorg har prioriterat sex områden för det fortsatta arbetet: gemensam titulatur, differentierade arbetsroller, skapa karriärvägar, samordning av den statliga satsningen Äldreomsorgslyftet, regional standard för kunskap samt regionalt kompetensutvecklingsprogram.

Under året har bland annat en befattningspalett tagits fram för kompletterande tjänster i grundskolan och den nya befattningen förskoleassistent har införts i flera kommuner. Under hösten anmälde sig cirka 100 deltagare från kommunernas förskolor till att delta i det nystartade projektet Kompetensförstärkning förskola med fokus på validering av barnskötare. I december beviljades en ansökan om medel från Europeiska socialfonden (ESF) kring förstärkning av branschrådsarbetet under 2021.

Under året har GR beviljats medel från ESF och VGR för att utveckla ett kompetensnav tillsammans med ett antal andra aktörer. Syftet är att stärka kompetensomställningen samt stötta genom olika kompetensutvecklingsinsatser för näringslivet. Kompetensnavet bygger på de redan etablerade plattformarna Göteborgsregionens kompetensråd och de branschspecifika kompetensråden. Fokus för satsningen är branscherna fordon, transport, industri, handel och besöksnäring. Arbetet genomförs i samverkan med VGR, Göteborgs Stad och BRG.

Genom Validering Väst finns en unik samverkan kring validering inom regionen. Den samlade expertisen har bidragit till flera utvecklingsinitiativ. Bland annat har en ny valideringsmodell mot förskoleassistent och barnskötare utvecklats. Ett stort fokus har också funnits på att stödja nationella myndigheter i utvecklingen av validering samt SeQF (Sveriges referensram för kvalifikationer för livslångt lärande).

Under året har 2 160 medarbetare deltagit i utbildningar inom ramen för GR:s öppna kursutbud. Coronapandemin har inneburit att utbildningarna fått ställas om. Ungefär 60 procent av kurserna har genomförts digitalt. Även innehållet har anpassats efter nya behov. Exempelvis har en webbaserad introduktionsutbildning för personal inom kommunernas vård och omsorg tagits fram, i syfte att underlätta kommunernas bemanning under pandemin. Från lanseringen i april har webbplattformen haft 6 148 besökare. Under året har GR även samordnat Äldreomsorgslyftet, vilket bidragit till att cirka 300 medarbetare i kommunerna påbörjat utbildning till undersköterska.

Årets Gymnasiedagarna och Future Skills genomfördes som en helt digital gymnasiemässa med exempelvis digitala chatsamtal, workshops och monterbesök. Intresset från eleverna och deras vårdnadshavare var stort, vilket bland annat visas i att mässan hade drygt 24 000 besökare.

GR har också stöttat i utbudsplaneringen och etablerat fler yrkesvuxutbildningar. Det leder till utbildningar som matchar arbetsmarknadens behov vilket visas i att åtta av tio som har gått utbildningarna är i sysselsättning sex månader efter avslutad utbildning. Under året har det varit ett stort söktryck på de yrkesvuxutbildningar som anordnas i regionen. I syfte att svara upp mot det utökade kompetensomställningsbehovet till följd av coronapandemin har antalet yrkesvuxutbildningar som erbjudits fördubblats.

Inom ramen för Framtidens ledare har, trots coronapandemin, viss ledarutveckling kunnat genomföras, exempelvis Ny som chef, traineeprogrammet Framtidens samhällsbyggare samt mindre ledningsgruppsinsatser.

Insatser för att stärka kommunernas attraktivitet som arbetsgivare.

Den etablerade samverkansgruppen kring kommunernas arbetsgivarvarumärke har varit central för de satsningar som gjorts under året. Gruppen har kontinuerliga träffar och består av personalchefer, HR-specialister och kommunikatörer. Under året har arbetet bland annat resulterat i en gemensam monter på Gymnasiedagarna/Future Skills, där samtliga kommuner samarbetade för att marknadsföra kommunerna som arbetsgivare. Ett särskilt fokus har också funnits på marknadsföring av VA-ingenjörsyrket, vilket bidragit till erfarenhetsutbyte och beslut om att arbeta vidare med en handlingsplan på lokal och regional nivå.

Under året har GR tagit fram olika analysunderlag, exempelvis kring personalhälsa och lönestatistik, samt bistått kommunerna i de lokala och regionala analyserna av dessa.

Utveckling av nya koncept och samarbeten för prao och andra former av praktik för att ytterligare stärka kommunernas förutsättningar att vidareutveckla detta arbete

GR samordnar prao och praktik i kommunerna via plattformen praktikplatsen.se. På grund av coronapandemin avbröt många skolor sin prao- eller apl-verksamhet, och arbetsplatser har haft stora svårigheter att erbjuda platser. Skolorna har inte heller haft möjlighet att arbeta med praktik i samma utsträckning som tidigare.

Under året har GR fokuserat på att hitta alternativa lösningar och att anpassa verksamheten i syfte att stötta kommunerna. GR har utvecklat en praowebs samt ett webbverktyg för praktikplatsen.se, tillsammans med ett digitalt processtöd till kommunerna. Praktikplatsen.se bidrar till att kvalitetssäkra kommunernas arbete med uppföljning, samordning och bredd på de platser som erbjuds eleverna.

Arbetet med det regionala samrådet kring gymnasieutbildningar för att stärka kommunernas samverkan på området

Kommunerna i Göteborgsregionen diskuterar gymnasieutbudet via årliga regionala samråd. GR sammanställer en utbudsrapport som används som underlag för beslut kring det totala gymnasiala utbildningsutbudet. Det leder till ett effektivt resursutnyttjande, vilket även har lyfts fram som ett bra exempel i den statliga utredningen Gemensamt ansvar – en modell för planering och dimensionering av gymnasial utbildning.

Antagningen till gymnasieskolan kunde genomföras helt enligt plan trots rådande pandemi-läge och utbildningsgruppen fattade sedvanliga beslut om gymnasieantagningen. Utan en regional gymnasieantagning hade varje kommun gjort sin egen antagning, vilket hade varit mycket dyrare och inte gett eleverna möjlighet att söka till gymnasieskola i annan kommun. Samarbetet gör även att kommunerna kan erbjuda en regional garanti, vilket innebär att det går att behålla program som annars skulle ha försvunnit i vissa kommuner.

GR samordnar även ett regiongemensamt elevuppföljningssystem där kommunerna får direkt avisering när avbrott och studievägsbyte sker, vilket gör att arbete inom ramen för det lagstadgade kommunala aktivitetsansvaret kan påbörjas utan fördröjning.

Utvecklingen av regionala utbildningskoncept för vuxna som passar olika målgrupper

Under året har nya inriktningar inom yrkesvux tagits fram, till exempel storkökskock med språkstöd. Det finns även flera nya utbildningar inom lärlingsvux, såsom cykelmekaniker, gatanläggare och plåtslagare mot bygg. En pilotutbildning inom språkstödsutbildning för barnskötare har tagits fram, där deltagarna enbart läser yrkessvenska i kombination med kurser som har stort fokus på yrket.

Inom ramen för Kompetensnavet genomfördes ytterligare nischade utbildningar i syfte att bidra till att möta upp det ökade behovet av utbildningsmöjligheter med anledning av coronapandemin.

De regiongemensamma yrkesvuxutbildningarna planeras i samråd med branschen, vilket innebär att deltagarna får den kompetens som krävs för att bli anställningsbar.

De kommunala resurserna för vuxenutbildningarna optimeras genom att ekonomi, kvalitet, uppföljning och marknadsföring samordnas. Ingen kommun kan anordna ett så brett utbildningsutbud på egen hand som det som kan erbjudas genom samverkan i regionen.

Stödet till kommunerna i arbetet med att verka för fullföljda studier för alla elever

GR driver, i samverkan med kommunerna och nationella aktörer, utvecklingsprojekt inom grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning – till exempel InVux och Plug Innan. GR ger också stöd till kommunerna inom området.

Under året har två stora projekt avslutats: Yrk In och Fullföljda studier GR (FSGR). Yrk In syftade till att bredda rekryteringsbasen till yrkesprogrammen genom att stärka kopplingen mellan introduktionsprogrammen och gymnasieskolans yrkesprogram. FSGR fokuserade på att skapa förutsättningar för gymnasieskolor att motverka studieavbrott genom individanpassade insatser. Genom projekten får kommunernas personal såväl kompetensutveckling som ta del av framgångsrika arbetssätt. Genom erfarenheter från projekten kan kommunerna utveckla organisation, arbetssätt, metoder och kompetens. Det handlar exempelvis om att ta fram nya rutiner och utveckla arbetet med uppföljning.

Under året beviljades GR medel från ESF i syfte att fördjupa dialogen med kommunerna gällande ytterligare satsningar på området fullföljda studier.

Insatser som stärker kommunernas förutsättningar för samarbete med Arbetsförmedlingen

Många viktiga steg har tagits under året. Ett delregionalt samråd mellan kommuner och Arbetsförmedlingen har bildats. Samrådet har tagit initiativ till en kartläggning av, och plattform för, det totala utbildningsutbudet inom GR. Här ingår utbildningar anordnade av kommuner, Arbetsförmedlingen och Folkhögskolor, vilket på sikt kan bidra till en bättre dimensionering av utbildningsutbudet samt en enklare överblick för individer. Initiativ har också tagits till en delregional överenskommelse mellan kommuner och Arbetsförmedlingen, vilket förväntas bidra till en förbättrad lokal samverkan. Beslut har också tagits om att pröva en delregional samverkan kring jobbspår. Särskilt fokus har också funnits på att analysera arbetslösheten bland ungdomar.

Under året har en särskild utredning kring kommunernas roll i den statliga arbetsmarknadspolitikerna pågått. GR:s roll som storstadsregion ger flera möjligheter till påverkan, bland annat har yttrande på utredningen lämnats. Förbundsstyrelsens presidium har även, tillsammans med övriga storstadsregioner, mött arbetsmarknadsministern för att lyfta fram kommunernas roll i arbetsmarknadspolitikerna.

Näringslivsutveckling

Fokusområde Bedömning Kommentar

Regionala analyser när det gäller behovet av, och tillgången på, mark för näringslivet.

Inom ramen för samarbetet med BRG kring mark för näringslivet har GR tagit fram ett underlag i form av vår kommungemensamma regionkarta. Kartan visar befintliga och planerade verksamhetsområden i Göteborgsregionen. Enligt BRG:s beräkningar uppgår det långsiktiga tillkommande behovet av strategisk mark för näringslivet till cirka 400–800 hektar. I dagsläget finns det cirka 3 000 hektar reserverat. Under hösten har arbetet med att definiera funktionella krav för verksamhetsområden påbörjats. Utifrån underlagen kan en dialog om framtida lämpliga lokaliseringar påbörjas.

Göteborg & Co:s insatser för att stärka besöksnäringen i GR:s 13 medlemskommuner

GR har följt Göteborg & Co:s insatser för att stärka besöksnäringen i medlemskommunerna utifrån vårt samarbetsavtal med bolaget som berör framtagande av kunskapsunderlag, kompetensutveckling, destinationsmarknadsföring samt utveckling av besökskoncept, projekt och testarenor.

Besöksnäringen i Göteborgsregionen har drabbats hårt av coronapandemin. En jämförelse med år 2019 visar en minskning av besöksnäringens omsättning i Göteborgsregionen med cirka 19 mdkr under år 2020. Konkurserna ökade med närmare 20 procent inom såväl hotell- och restaurangbranschen som besöksnäringen, och närmare 30 procent av de varslade mellan mars och december förra året var anställda inom besöksnäring och handel. Under året har även antalet gästnätter mer än halverats från cirka 5,1 miljoner år 2019 till 2,3 miljoner år 2020.

Under året har besöksnäringen varit ett tema i flera nätverk, bland annat kommunchefer. Utöver detta har Göteborgsregionens gemensamma forum för näringslivsansvariga i kommunerna startat ett samverkansprojekt kring insamling av besöksnäringens statistik, beläggningsstatistik och resmönster. Arbetet har under året även fokuserat på att inkludera GR-kommunerna i utvecklingen av destinationens dataplattform och att ge dem kunskap och tillgång till relevant statistik. I det sammanhanget har bolaget initierat och drivit ett projekt där samtliga GR-kommuner fått tillgång till och kunnat följa besöksflöden i den egna kommunen samt destinationen.

Göteborg & Co har under året besökt samtliga kommuner i nätverket i syfte att föra dialoger kring samverkan rörande besöksnäringens frågor. Dialogmötena ligger till grund för ett fortsatt utvecklingsarbete, som sker bolagsövergripande och i samverkan med BRG.

Digital transformation

Fokusområde Bedömning Kommentar

Kompetensutvecklingsinsatser som ökar den digitala kunskapen hos politiker, chefer och medarbetare i kommunerna.

GR har under året drivit två omfattande utvecklingsprojekt inom sociala välfärdsområdet: AllAgeHub (AAH) och Modig.

AAH har under våren avslutat sin etableringsfas. Utvärderingen visar på vinster med samarbetet, inte minst att välfärdsteknik satts på kartan i regionen. Vinnova beviljade under våren cirka 7,7 mkr och regionutvecklingsnämnden beviljade under hösten fem mkr för en fortsättning, då med fokus på utvecklandet av en användardriven testbädd. Syftet är att stimulera användningen av välfärdsteknik inom vård och omsorg. Samtliga 13 GR-kommuner deltar i projektet. I ESF-projektet Modig deltar sju GR-kommuner. Projektet ska bidra till ökad digital kompetens hos chefer och medarbetare i äldreomsorg och funktionshinder samt skapa bättre förutsättningar att möta behov nu och i framtiden. Under första halvåret uppnåddes målet för hela projekttiden med 1 600 utbildade. Aktiviteterna i projektet har ökat den digitala kompetensen hos samtliga grupper inom baspersonalen. Det visar den delrapport som gjordes i våras. Det som har förändrats mest är insikten om att digitaliseringen av den egna arbetsplatsen är viktigt. Pandemin har visat på att utvecklingen går snabbt framåt, både inom GR och i kommunerna. GR har under året arbetat aktivt med att ställa om och digitalisera verksamheten. Trots detta ser vi att kopplingar, synergier och samordning av resurser och projekt, chefsnätverk och övriga nätverk behöver utvecklas för att skapa mer nytta och större förflyttning på området. Idag sker till viss del arbetet i parallella spår. GR behöver utveckla ett tvärande arbetssätt för att ytterligare stödja medlemskommunerna i den digitala omställningen.

Införandet av Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM) i kommunerna

GR:s insatser inom fokusområdet sker inom samarbetet i VästKom samt programmet för FVM i VGR. Syftet med FVM är att ge ökad nytta och förenkla för patienter, invånare, medarbetare och beslutsfattare. VästKom ska bidra till att ge kommunerna en lösning som stödjer och underlättar samarbete och verksamhetsutveckling med invånaren som medaktör.

Året inleddes med fokus på att genom politiska överläggningar och förhandlingar med VGR åstadkomma ett attraktivt erbjudande för kommunerna. I maj var det klart med ett unikt västsvenskt samarbete – gemensam vårdinformationsmiljö för regionen och alla kommuner. Samtliga berörda tolv kommuner i Göteborgsregionen (Kungsbacka ej medräknad) har avropat option 1 – Informationsutbyte mellan vårdgivare. Detta var viktig målsättning i arbetet. Sju kommuner har även avropat option 2 för elevhälsa och tre kommuner option 3 för kommunernas hälso- och sjukvårdsdokumentation.

FVM har diskuterats i flera av GR:s nätverk, som kommuncheferna och socialcheferna. Systemet ska implementeras i Göteborgsregionens kommuner under 2022–2023. Fram till dess sker förberedelser genom kunskapsspridning, samverkansaktiviteter, dialog och kommunikation. Varje kommun har utsett ansvariga för FVM som fått information och etablerat arbetsformer med övriga kommuner i FVM. Under hösten 2020 kom det förberedande arbetet inte igång som planerat. Avsikten är fortsatt att uppnå programmets mål och övergripande tidsplan, även om vissa delar av starten senarelagts.

Insatser och regionala överenskommelser som stöder kommunerna i arbetet med förskolans och skolans digitalisering.

Med anledning av coronapandemin har GR stöttat kommunerna i arbetet med distansundervisning. Under våren utarbetades bland annat webbplatsen distanspedagogik.se som ger konkreta tips på metoder och verktyg. Sedan lanseringen har webbplatsen haft ett kontinuerligt och jämnt flöde med cirka 19 000 unika besökare och cirka 25 500 sidvisningar. Flera kommuner har uttryckt värdet i att GR genomför kartläggningsarbetet samt synliggör utmaningar och behov i omställningsarbetet. GR är även partner till Skolahemma, en nationell webbplats som stöttar skolors arbete med distansundervisning. I augusti tilldelades Skolahemma Guld-länken. Utmärkelsen delas ut till projekt och initiativ i offentlig sektor som bidrar till smartare välfärd med stöd av digitalisering.

När det gäller digital licenshantering pågår ett utvecklingsarbete där kommunernas behov och perspektiv kontinuerligt fångas upp. Syftet är att underlätta kommunernas beställning av digitala läresurser.

Bland övriga projekt och insatser kan nämnas textäventyr, ett verktyg framtaget av GR för att skapa interaktiva berättelser för och av barn och unga. Verktuget används flitigt i regionen, med återkommande återkoppling kring hur det stimulerar såväl läs- som skrivutveckling.

Social sammanhållning och trygghet

Fokusområde Bedömning Kommentar

Insatser som ökar kommunernas förutsättningar att arbeta mer kunskapsbaserat, för att stärka ungas hälsa i Göteborgsregionen.

När barn och unga får möta väl rustade socialsekreterare ökar kommunernas förutsättningar att stärka barn och ungas hälsa. I slutet av 2020 hade mer än 1 600 personer ett konto på Yrkesresans sajt. Yrkesresans utbud omfattar nu 18 olika kurser som vänder sig till bland andra nya socialsekreterare och deras chefer. Mer än 98 procent av deltagarna på kurserna under 2020 gav kursen betyget ”bra” eller ”mycket bra”. På uppdrag av IFO-chefsnätverket pågår ett delprojekt inom Yrkesresan med fokus på utförare barn och unga, som ska rapporteras i början av 2021. Under våren meddelade 238 av Sveriges kommuner att de är intresserade av att delta i en fortsatt utveckling av fem nationella Yrkesresor. Erbjudandet från SKR till Sveriges alla kommuner omfattar utveckling av totalt fem olika yrkesresor och sträcker sig i första avtalsperioden över sju år. Kommunerna ska lämna sitt svar senast i februari 2021. GR kommer i så fall att bli ansvarig för området barn och unga.

GR har under året utvecklat och tillgängliggjort kunskap kring barn och ungas hälsa i ett flertal FoU-projekt, bland annat genom projektet Förälder på avstånd, utvärdering av föräldrastöd till nyanlända i Göteborgsregionen samt Västernorrlandsmodellen och uppföljning av ungdomsmottagningarnas särskilda satsning på ungas psykiska hälsa.

Tio GR-kommuner har under våren fattat beslut om att samverka med Göteborgs Stad kring starten av ett regionalt stödcentrum för personer som är utsatta för hedersrelaterat våld, där barn och unga är en viktig målgrupp. På så sätt kan stödet till utsatta och yrkesverksamma bli mer resurseffektivt och ändamålsenligt än om varje enskild kommun skulle utveckla motsvarande stödfunktion. Även VGR och Polisen ingår i samverkan. Centrumet planeras att starta 2021.

Under 2020 genomförs LUPP (Lokal uppföljning av ungdomspolitiken). Cirka 5 600 tonåringar i nio av GR:s medlemskommuner har beskrivit bland annat sin hälsa i olika avseenden. Detta är ett rikt kunskapsunderlag som GR och kommunerna kommer att arbeta vidare med under 2021. Det lokala utvecklingsarbetet kommer att på olika sätt omfatta dialog med ungdomarna själva. Nätverket för LUPP träffas regelbundet och har även haft dialog på nationell nivå med MUCF (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor).

Insatser som stärker kommunerna som aktör i vårdssamverkan med Västra Götalandsregionen

GR har fortsatt arbetet med att stärka den politiska processen i hälso- och sjukvårdsfrågor och har varit delaktig i framtagandet av flera länsgemensamma överenskommelser som hanterar förutsättningar för huvudmännens samverkan. Förbundsstyrelsen har i dagsläget fattat beslut om fyra, bland annat om förlängningen av överenskommelse för samverkan vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.

GR har deltagit aktivt i olika samverkansstrukturer regionalt och delregionalt. Pandemin har blivit en hävstång för framtida arbete med nära vård, där etablerade strukturer för samverkan har visat sig hålla och vara effektiva. Tillsammans har huvudmännen skapat samsyn och samordning. Ett exempel på detta är det snabba framtagandet av rutiner för egentester som också lyftes fram nationellt.

För att stärka GR:s arbete med hälso- och sjukvårdsfrågor har ett nätverk för medicinskt ansvariga sjuksköterskor (MAS) och medicinskt ansvariga för rehabilitering (MAR) startat.

I projektet Vårdens medarbetare har GR-kommunerna beslutat att avsätta nationella stimulansmedel för gemensamt utvecklingsarbete som syftar till att stärka kommunerna i den pågående omställningen. Under hösten har 21 digitala workshops genomförts med totalt 250 deltagare kring möjligheter och utmaningar i omställningen till en nära vård. Detta har resulterat i ett gediget kunskapsunderlag om kommunernas behov av stöd i omställningen, vilket utgör en grund för fortsatta beslut och utveckling 2021.

Under hösten har arbetet med en digital kompetensutvecklingsplattform för legitimerad personal intensifierats. Kartläggning av utbildningsbehov samt utbildningsutbud har genomförts. En prototyp har tagits fram och lansering planeras till våren 2021.

Genom olika FoU-arbeten har GR bidragit till ny kunskap om omställningen till nära vård i en kommunal kontext. Fokus i dessa arbeten har bland annat varit kostnader, kompetensbehov samt utvecklingen av nyckeltal vid omställningen till nära vård.

GR har under hösten påbörjat en förstudie kring förutsättningarna för en Yrkesresa för vård och omsorg i samarbete med SKR, Socialstyrelsen och de regionala samverkans- och stödstrukturerna.

GR har agerat snabbt och lyhört gentemot kommunernas behov under coronapandemin. Ett exempel är att ett 70-tal personer från GR-kommunerna deltog på en webbföreläsningsserie om krisledning i coronatider för MAS, MAR och verksamhetschefer. Pågående FoU-arbeten har anpassats, bland annat har en studie om patienters och anhörigas upplevelser av vård i hemmet under coronapandemin genomförts under hösten 2020.

Insatser för att stärka kommunernas arbete med mottagandet av nyanlända med fokus på utbildning och etablering

Under året har GR beviljats medel för tre nya utvecklingsprojekt. Projektet NAD i Väst (Nätverk, Aktivitet och Delaktighet) syftar till att matcha föreningslivet och nyanlända med varandra. Under sommaren tog GR över projektägarskapet från VGR. Arbetet har påverkats av coronapandemin men trots det lett till att cirka 130 nyanlända fått en matchning med föreningslivet. Projektet Stärkt mottagande av kvotflyktingar startade i september; här deltar nio av GR-kommunerna samt VGR. Ett av fokusområdena är att stärka samarbetet mellan kommuner och vården. Det tredje projektet syftar till att stödja studie- och yrkesvägledningen.

Under året avslutades projektet Föräldrastöd för nyanlända, som bland annat genomfört 37 föräldrastödskurser för totalt 352 nyanlända.

Ett nytt samverkansavtal kring den regionala samhällsorienteringen har tecknats. I det nya avtalet har antalet timmar utökats från 60 till 100. Under året har avtalet inneburit att 913 personer (cirka 55 procent kvinnor och 45 procent män) fått del av den regionala samhällsorienteringen som bedrivits på tio olika språk.

Nätverket mottagande och integration utgör en kontinuerlig mötesplats mellan kommuner, stat och region och har varit initiativtagare till flera av de satsningar som skett under året.

GR samordnar de yrkesutbildningar med språkstöd som erbjuds i regionen. Genom samverkan kan fler utbildningsplatser och alternativ erbjudas. Dessutom leder yrkesutbildning med språkstöd till en hög grad av etablering på arbetsmarknaden för nyanlända: Åtta av tio deltagare är i sysselsättning sex månader efter avslutad utbildning. En jämförelse av andelen personer i arbete före respektive efter deltagande i språkstödsutbildning visar en ökning från 27 till 66 procent.

Under året har GR jobbat tillsammans med Länsstyrelsen för att ta fram nationellt stödmaterial till samhällsorientering för nyanlända. Arbetet fortsätter under 2021.

Insatser för att stärka kommunernas arbete med marginaliserade grupper och personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Ett särskilt fokus har funnits på att stödja utvecklingen av lokala och delregionala jobbspår. Flera initiativ har tagits, både lokalt och delregionalt. Bland annat har GR:s arbete bidragit till beslutet att pröva ett delregionalt jobbspår för blivande fordonsmontörer. Beslutet ger deltagare från kranskommunerna möjlighet att delta i ett jobbspår som utvecklats av Göteborgs Stad, Volvo och Arbetsförmedlingen. GR:s stöd har även bidragit till att fem kommuner tecknat en gemensam lokal överenskommelse med Arbetsförmedlingen.

Genom FoU-plattformen för arbetsmarknadsfrågor får kommunerna kontinuerligt del av aktuell forskning och uppföljning av kommunala arbetsmarknadsinsatser. Under året har en utvärdering av ungdomstjänster genomförts, dessutom har delresultat från en studie om lokala skillnader i resultaten inom etableringen spridits till kommunerna. GR har även påbörjat en löpande uppföljning av hur ekonomiskt bistånd påverkas av coronapandemin.

Validering Väst har fortsatt sprida modeller speciellt framtagna för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Under året har 53 personer fått utbildning i KUB-modellen (Kartläggning, utveckling, bedömning).

Mycket arbete pågår, samtidigt kvarstår utmaningar, inte minst till följd av coronapandemins påverkan på arbetsmarknaden. De processer som inletts under året kommer därför fortsätta under 2021.

Klimat och miljö

Fokusområde	Bedömning	Kommentar
<p>Arbetet med att planera för regional tillgång till dricksvatten</p> 	●	<p>Under året har en uppdatering och aktualitetsförklaring av den regionala vattenförsörjningsplanen genomförts.</p> <p>Utifrån fokusområdet har GR även genomfört en större geografisk kartläggning av det långsiktiga behovet av dricksvatten. Genom att befolkningsprognoser har kombinerats med tillväxtens geografi finns nu ett underlag för regional dimensionering och identifiering av framtida vattentäkter samt framtida samarbete ur såväl tekniskt som organisatoriskt perspektiv.</p> <p>Planeringsfrågan är också en fråga om konsumtion. Under året har GR genomfört en kartläggning av effektiva kommunikationssätt för att uppnå minskad vattenkonsumtion. Underlaget kommer att användas för en kommande kommunikationsstrategi. Resultatet har även rönt nationellt intresse.</p>
<p>Insatser som stöder kommunernas arbete med att minska CO2-utsläppen</p> 	●	<p>Projektet Färdplan för klimatsmart Göteborgsregion syftar till att stödja medlemskommunerna i att tillsammans öka genomförandetakten och effektiviteten i klimatarbetet. En utgångspunkt har varit att i mesta möjliga mån nyttja befintliga processer, till exempel genom klimatkrav i upphandling. För att stötta kommunerna genomfördes en utbildning kring klimat och upphandling som rönt stort intresse.</p> <p>För att stärka skolans arbete med hållbar utveckling drev GR ett avdelningsövergripande projekt där 30 skolor deltog.</p> <p>Utveckling av Hållbarhetsverktyget har fortgått genom vidareutveckling av det digitala GIS-baserade verktyget som är ett stöd för kommunerna i analyser av klimat- och energieffekter av olika bebyggelselokaliseringar kopplat till transporter. Med nya data och utvecklad beräkningsmodell kommer verktyget att möjliggöra än mer kvalificerade analyser. Verktyget möjliggör framtagande av ett bredare underlag för kommunerna i till exempel planeringsprocesser. Verktyget har uppmärksammats av Boverket, som har ett regeringsuppdrag att ta fram ett verktyg för bedömning av planförslagets klimatpåverkan vid planläggning enligt plan- och bygglagen. GR sitter nu med i Boverkets referensgrupp.</p> <p>Ytterligare insatser som bidragit till att minska CO2-utsläppen har gjorts i projekt och aktiviteter kopplat till den regionala avfallsplanen, till exempel Resurssmart äldreboende, F/ACT Movement och elevrådsprojektet. Det preliminära resultatet från projektet Resurssmart äldreboende visar ett minskat CO2-utsläpp med totalt cirka 1,4 ton och som bieffekt minskade kostnader för avfallshanteringen.</p> <p>Klimatfrågan är högaktuell i infrastrukturplaneringen, där storstadsregionens utmaningar och potential är stora. Under året har GR aktivt drivit frågor rörande hållbart resande, till exempel utökning av kollektivtrafik, cykelplanering och ökad valfrihet inom mobilitet.</p>

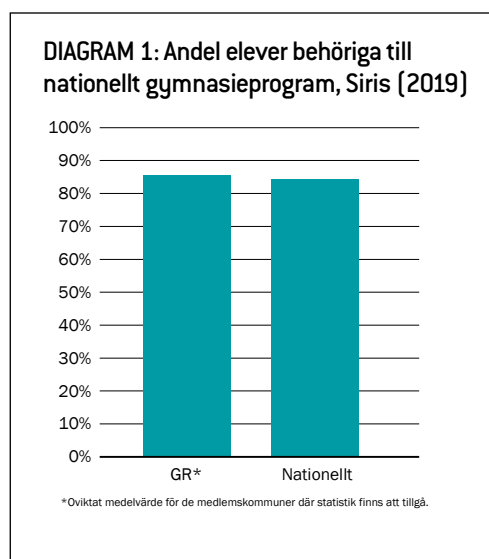
Fullföljda studier i fokus

Ett av fokusområdena i Plan och detaljbudget 2020 är Insatser kring att ge stöd till kommunerna i arbetet med att verka för fullföljda studier för alla elever. I detta avsnitt presenteras en fördjupad uppföljning av fokusområdet. Inledningsvis beskrivs bakgrunden till varför det är av vikt att verka för fullföljda studier för alla elever inom Göteborgsregionen. Därefter beskrivs GR:s arbete för att möta utmaningen samt vilket värde det skapar för medlemskommunerna och deras invånare.

Fullföljda studier: en investering som ger livslång nytta för enskilda elever och gagnar samhället i stort

En av de viktigaste skyddsfaktorerna för att motverka människors utanförskap i samhället är genomförda grundskolestudier, behörighet till gymnasieskolans nationella program och fullföljd gymnasieutbildning med gymnasieexamen. Olika undersökningar¹, såväl som Göteborgsregionens fleråriga erfarenhet av projekt kopplat till fullföljda studier², visar att en avslutad gymnasieutbildning med examen ger större möjlighet till arbete och fortsatta studier. Det är i sig är hälsofrämjande och ger förutsättningar för delaktighet i samhällslivet.

Möjligheterna att fullfölja gymnasieprogram skapas redan i grundskolan. Forskning visar att om elever tidigt lyckas i skolan, tycks det bli den mest betydelsefulla faktorn för att elever inte ska lämna skolan i förtid. Det är i grundskolan de mönster som kommer att bli avgörande för en elevs skolgång etableras, och om stöd ges tidigt gör det stor skillnad³. I början av 2000-talet var andelen behöriga till ett nationellt gymnasieprogram i Västra Götaland ungefär 90 procent. Skolresultaten har sedan dess försämrats i samtliga regiondelar – andelen behöriga till ett nationellt gymnasieprogram 2015 var cirka 85 procent³. Den nationella siffran för andelen elever som var behöriga till ett nationellt gymnasieprogram för läsåret 2018/2019 är 84,3 procent. För Göteborgsregionens medlemskommuner var spridningen i behörighet till ett nationellt gymnasieprogram samma läsår mellan 72,4 och 91,1 procent⁴.

Flera aktörer inom utbildningsområdet i Sverige ser att fullföljda studier är viktigt och bör vara ett prioriterat område för såväl nyttan för enskilda individer som för samhället. Begreppet fullföljda studier definieras dock något olika beroende på aktör. I nationell mening, sett till Skolverkets definition, innebär fullföljda studier att erhålla en gymnasieexamen. Med erfarenhet från att leda projekt rörande fullföljda studier vill Göteborgsregionen utveckla definitionen till att innefatta såväl den akademiska progressionen med betyg, examen och sedermera anställning, som att rusta elever för framtiden där aspekter som hälsa, delaktighet,

1. Ex. Rumberger och Lamb 2003, Nilsson och Wadeskog 2008, m.fl., rapporten "Utbildning – nyckel till arbete" SKL, 2015, Regional handlingsplan för Europeiska socialfonden i Västsverige, ESF 2014–2020
 2. Ensminger and Slusarcick, 1992, Vårt gemensamma ansvar – för unga som varken arbetar eller studerar, SOU 2018:11, Alexander et al: 2001
 3. Att motverka skolmisslyckanden VGR, 2016
 4. Siris, hämtat 2020-01-15

likabehandling samt relationer både inom och utanför skolkontexten tas i beaktande. Den bredare definitionen av fullföljda studier innebär alltså såväl resultatet "fullföljda studier" som vägen dit, vilken ser olika ut beroende på elevens behov.

Nära sammankopplat med fullföljda studier är begreppet skolanknytning. En viktig förutsättning för fullföljda studier för alla elever oavsett skolform är en stark skolanknytning. Med skolanknytning menas exempelvis att eleven känner en tillhörighet med skolan, har goda relationer med såväl andra elever som skolpersonal samt att eleven ser en koppling mellan arbete som läggs ned i skolan och framtida förutsättningar.

Fullföljda studier – en del av Agenda 2030

Sverige har liksom övriga medlemsländer i FN åtagit sig att verka för 17 globala mål för en hållbar utveckling, där mål 4 utgörs av att "säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla". I 2030-agendan understryks att utbildning av god kvalitet för alla är en av de viktigaste grunderna för välbefinnande, hälsa och jämställdhet i varje samhälle och att utbildning har en viktig roll i att bidra till måloppfyllelse inom flera områden - vilket arbetet med fullföljda studier också vittnar om.

Då lokala aktörer, såsom skolhuvudmän, är viktiga i realiserande av de globala målen kan den verksamhet kopplat till fullföljda studier som Göteborgsregionen driver sägas utgöra ett viktigt bidrag till Sveriges arbete för att nå mål 4. Här bör också lyftas att Göteborgsregionen fungerat som rådgivare till såväl Skolverket som till Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) rörande fullföljda studier, vilket ger en indikation på att Göteborgsregionen är en framträdande nationell aktör på området.

Verksamt arbete för fullföljda studier

Mellan 2012 och 2018 drev SKR metod- och strukturpåverkansprojekten Plug In och därefter Plug In 2.0 tillsammans med totalt åtta regioner. Göteborgsregionen deltog dels på operativ nivå genom att leda delprojekt i medlemskommunerna, dels på strategisk nivå genom arbetet med en digital kunskapsplattform samt genom projektstödande verksamhet för samtliga lokala projekt i landet. Drygt 70 kommuner ingick i projekten och mer än 10 000 ungdomar nåddes under den totala projektiden. Under Plug In identifierades fem framgångsfaktorer som fortsatt är verksamma i arbetet med att fler elever ska fullfölja sina studier.

Själva grunden för att lyckas stötta elever som redan påvisat en svag skolanknytning är ett individcentrerat arbetssätt där elevens helhetsbehov beaktas. Det handlar om att utifrån ett brett perspektiv utreda vad som hindrar elever från att komma till skolan, delta i undervisningen och

Fem framgångsfaktorer för arbetet med fullföljda studier, framtagna i samband med projekt Plug In.

lyckas med sina studier samt att beakta behov som även sträcker sig utanför ett pedagogiskt stöd. Utöver ett individcentrerat arbetssätt är en systematik kring koll och uppföljning viktig för fullföljda studier. Viktigt är också positiva relationer mellan elever och mellan elever och skolpersonal samt att hitta flexibla lösningar för eleven som passar just dennes behov. Även samverkan såväl inom skolan som med aktörer utanför skolan lyfts som betydelsefull i arbetet med fullföljda studier.

Baserat på Göteborgsregionens erfarenhet av att driva verksamhet rörande fullföljda studier kan konstateras att ett framgångsrikt arbete alltid bör baseras på ett identifierat behov. Ofta gynnas skolanknytning och i förlängningen fullföljda studier av att arbete bedrivs för hela skolan, för en grupp elever samt enskilda elever samtidigt – det beskrivs ofta som ett främjande, förebyggande och åtgärdande arbete. Tanken kring att bedriva utvecklingsarbete på flera nivåer samtidigt föddes i projekt Plug In 2.0, men har utvecklats i projekt Plug Innan. Plug Innan, som finansieras av Västra Götalandsregionen (VGR) men som ägs och drivs av Göteborgsregionen, baseras i mångt och mycket på resultaten av Plug In 2.0, med skillnaden att Plug Innan riktar till barn i yngre åldrar i grundskolan. Plug Innan beskrivs mer lite längre fram i detta avsnitt.

Ytterligare en erfarenhet som kan konstateras efter Göteborgsregionens mångåriga arbete med att driva utvecklingsarbete inom området fullföljda studier är betydelsen av ledning och styrning sett till projekt och satsningars verkshöjd i själva genomförandet samt till förutsättningar för hållbarhet och synergieffekter kopplat till implementering. Förankring i hela styrkedjan är en förutsättning för att bedriva ett framgångsrikt utvecklingsarbete.

Vad gör Göteborgsregionen i arbetet för fullföljda studier?

Göteborgsregionens arbete med skolutveckling inom verksamhetsområdet fullföljda studier fokuseras på individanpassning och likvärdighet för att bidra till att alla elever ska nå utbildningens och sina egna mål. Göteborgsregionen är en samlande kraft i arbetet med att genomföra metod- och kompetensutvecklingsinsatser inom grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning riktat till skolpersonalen. Verksamhetsområdet fullföljda studier knyts an till Göteborgsregionens strategiska inriktning 2020–2023, då en av de identifierade utmaningarna är utbildning och kompetensförsörjning – en utmaning som bland annat konkretiseras

i det fokusområde som är utgångspunkten här: *Insatser kring att ge stöd till kommunerna i arbetet med att verka för fullföljda studier för alla elever.*

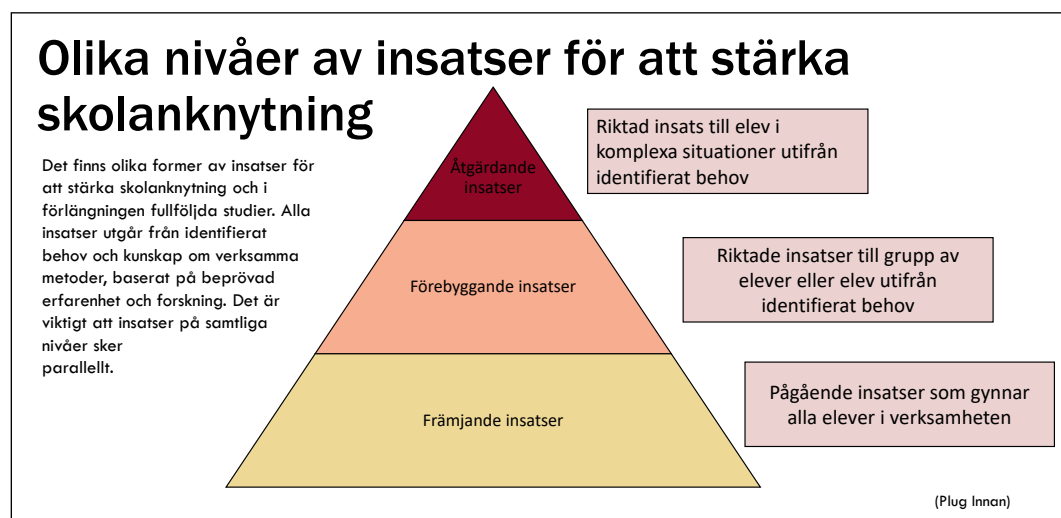
Processtöd till medlemskommunerna i fokusområdet fullföljda studier

Göteborgsregionens processtöd inleds i regel med att stödja berörda verksamheter i att göra en nulägesanalys – en kartläggning över både verksamhetens och målgruppens behov. De identifierade lokala behoven hos eleverna ska styra vad den berörda verksamheten ska fokusera på i sitt utvecklingsarbete. Under 2020 blev detta särskilt viktigt för det pågående utvecklingsprojektet InVux som delfinansieras av Europeiska socialfonden (ESF) samt ägs och drivs av Göteborgsregionen.

I InVux som startade 1 september 2019 och pågår till sommaren 2022, arbetar sex av medlemskommunerna med individer i åldern 15–24 år som riskerar att inte etablera sig på arbetsmarknaden. Fokus ligger på att utveckla förbättrade tvärsektoriella samverkansmodeller och erbjuda målgruppen individuella stödinsatser och anpassade utbildningsvägar. Nulägesanalys har hjälpt kommunerna att få en översyn av nuläget och fungerat som ett verktyg för att kartlägga och fördjupa kunskapen om målgrupperna. Analysen har också haft som syfte att förmå kommunerna att ringa in hur deras verksamheter idag kan eller inte kan möta upp målgruppernas behov, för att de ska kunna skönja organisatoriska utvecklingsområden.

I Göteborgsregionens större och längre skolutvecklingsprojekt tillsätts en ändamålsenlig regional projektgrupp med olika kompetenser och ansvarsområden – allt för att medlemskommunerna ska få ett så bra processtöd som möjligt. I flera av de befintliga projekten under 2020, som InVux, Yrk In, Fullföljda studier GR (FSGR) och Plug Innan, har Göteborgsregionen utsedda processledare som arbetar närmast kommunerna och kommunernas egna tillsatta lokala projektledare. Det enskilda processtödet har handlat om att stötta deltagande kommuner i projektledning, så som författandet av en lokal projektplan, arbetsledning av projektgrupp och hur insatser kan utformas, utvecklas, presenteras och införlivas samt följas upp. Processtödet har också handlat om stöd utifrån vad forskning och beprövad erfarenhet visar är verk samma arbetssätt, samt vad lagstiftningen säger på olika relevanta områden.

En grundläggande förutsättning för att Göteborgsregionens processtöd ska nå ut till samt värdesättas av kommunerna är uppbyggnaden av ett förtroende och en legitimitet, vilket inte enkom handlar om uppvisad och förmedlad kunskap i sakfrågan eller hur ett hållbart utvecklingsarbete ska bedrivas utan också om graden av lyhördhet och anpassningsförmåga i relation till dem som arbetar med projekten lokalt.

Modell för att visualisera att insatser för att fler ska fullfölja sina studier bör riktas till olika målgrupper och ha olika syfte, men att arbete bör ske parallellt.

En återkommande aktivitet i Göteborgsregionens processtöd är att planera och genomföra regionala projektmöten där representanter från de aktuella kommunerna träffas för att lära av varandras erfarenheter, lärdomar och genomförda förändringar. Göteborgsregionen verkar för samarbete över kommungränserna och dessa regionala projektmöten är ett forum för idé- och erfarenhetsutbyte inom regionen. I Göteborgsregionens processtöd ingår ofta också olika former av workshops för berörd skolpersonal. Detta har exempelvis genomförts i tidigare nämnt Plug Innan och i projektet Ungas Kraft, ofta med fokus på att skapa samsyn i kollegiet kring olika rutiner och insatser för att möta elevers behov. Ungas Kraft är ett samarbete mellan Universeum och Göteborgsregionen där Wallenbergstiftelsen är finansierad.

Under året har GR genom projektet Rebas (Regionala bilder av segregation) också påbörjat ett arbete för att visualisera och följa segregationen inom Göteborgsregionen. Här ingår bland annat att analysera hur ungdomars livsvillkor skiljer sig beroende på bostadsort. Ett särskilt fokus finns på mönster som spänner över kommungränserna. Arbetet har skett i samverkan med skolhuvudmän inom olika utvecklingsprojekt med extern finansiering på lokal, delregional, regional, nationell och internationell nivå.

Kunskapsunderlag och analysstöd om barn och ungas hälsa

Göteborgsregionen utvecklar och tillgängliggör kunskap inom barn och ungas hälsa samt ger analysstöd i syfte att öka kommunernas förutsättningar att arbeta mer kunskapsbaserat. Hälsa är en framträdande indikator för fullföljda studier, vilket gör det här arbetet synnerligen viktigt. Ett gott exempel på detta är att Göteborgsregionen samordnar det regionala genomförandet av ungdomsundersökningen Lupp (Lokal uppföljning av ungdomspolitik), bistår med analyser av resultaten och stödjer kommunerna i att använda resultaten som beslutsunderlag för lokalt utvecklingsarbete. Sedan 2017 har Lupp-nätverket träffats regelbundet även mellan de år som undersökningen genomförs. För närvarande består nätverket av de nio kommuner som har genomfört Lupp 2020. Här har omkring 3 800 14-åringar och 1 800 17-åringar i Göteborgsregionen beskrivit bland annat sin hälsa i olika avseenden.

Detta är ett rikt kunskapsunderlag som Göteborgsregionen och kommunerna kommer att arbeta vidare med under 2021. Det lokala utvecklingsarbetet kommer att på olika sätt omfatta dialog med ungdomarna själva. Göteborgsregionen för löpande dialog med Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) som är nationellt ansvarig myndighet för Lupp-enkäten. Göteborgsregionen genomför dessutom årligen regiongemensamma elevenkäter i årskurs 2, 5, 9 och gymnasieskolans år 2. Detta ger också ett kunskapsunderlag om barn och ungas hälsa.

Resultat och lärdomar, praktiktäna paketering och spridning av erfarenheter och kunskap i ett regionalt perspektiv

Fortlöpande under projekt och satsningar inom verksamhetsområdet fullföljda studier arbetar Göteborgsregionen på olika sätt med att bidra till skolhuvudmännens arbete på området. En viktig del i detta arbete är att extrahera kunskap från utvecklingsarbetet. Detta görs exempelvis genom att följa utvecklingen såväl kvalitativt som kvantitativt. Genom att systematiskt samla in underlag från det pågående utvecklingsarbetet genereras beprövad kunskap och erfarenhet på området – kanske framförallt kopplat till verk samma metoder och förhållningssätt för att möta målgruppens behov. Göteborgsregionen sammanställer och paketerar underlagen på ett praktiktäna vis, så att fler skolor och andra relevanta aktörer enkelt kan ta del av informationen.

Ett projekt att inspireras av gällande sammanställning av praktiktäna underlag för spridning är Plug Innan. Projektet avslutas i mars 2021 och har då pågått i fyra år. Västra Götalandsregionen finansierar projektet och totalt 22 delprojekt har varit med från hela regionen. Göteborgsregionen är projektägare och driver arbetet som syftar till att utveckla och långsiktigt stärka grundskolors främjande, förebyggande och åtgärdande insatser kopplat till fullföljda studier. Projektet har inte endast varit ett genomförandeprojekt, utan syftet har också varit att bidra till

kvalitetsutveckling i arbetet med fullföljda studier i regionen. Detta ska ske genom att bygga och sprida kunskap utifrån såväl befintlig forskning som det arbete som genomförts på de 40 medverkande grundskolorna. Under projektets gång har kunskap om verksamma förhållningssätt och metoder kopplat till fullföljda studier samlats in och sammanställts till olika praktik- och verksamhetsnära stöd- och inspirationsmaterial för spridning. Idag har huvudmän och skolor olika möjligheter att bedriva utvecklingsarbete inom området fullföljda studier. Därför finns en ambition att framöver arbeta vidare med just sammanställning och spridning av verksamhetsnära underlag, för att på så vis lägga en grund för och i förlängningen bidra till en ökad likvärdighet i frågan om kunskap och stöd till huvudmän och skolor kopplat till fullföljda studier. För att säkerställa den vetenskapliga grunden har Plug Innan, likaså projektet InVux, kopplat på en forskarresurs från FoU i Väst i uppföljningen och utvärderingen av projektets resultat.

En digital avslutningskonferens för Plug Innan genomfördes i september och kan ses som en konkret insats – bland många under det pandemiska året – som Göteborgsregionen behövt utveckla på kort varsel och på ett så målgruppsanpassat sätt som möjligt. Det går att skönja en ökad mognad för målgrupperna att ta till sig digitala konferenser, workshops och möten – aktiviteter som självklart har kommit att vara utmärkande och nödvändiga för samtliga projekt och satsningar inom verksamhetsområdet fullföljda studier under 2020. Ur ett metodutvecklingsperspektiv har Göteborgsregionen dragit viktiga lärdomar av genomförandet av digitala aktiviteter och ökat kunskapen inom området markant.

Under första halvan av året avslutades projektet Yrk In. Projektet ägdes av SKR och drevs i samarbete med fyra regioner. I Göteborgsregionen var fokus att utveckla introduktionsprogrammen, framförallt yrkesintroduktion, genom en ökad koppling till de nationella yrkesprogrammen. Gymnasieskolor i fyra medlemskommuner medverkade i projektet. När det gäller spridning av resultat ombads Göteborgsregionen av projektägaren SKR att göra en film om Yrk In – en film som också visades på den avslutande webbsändningen för projektet i februari 2020 och således fick en nationell spridning. En särskild GR-version av filmen har också framställts och spridits i olika sammanhang och kanaler. Den visar på hur projektet har bidragit till en ökad integrering av olika elevmålgrupper och olika personalgrupper, vilket i sin tur har gett bättre förutsättningar för en gemensam elevsyn och mer inkluderande lärmiljöer.

Ännu ett projekt som avslutades under första halvan av året var det ESF-finansierade projektet FSGR – ett projekt som startade i mars 2017 och som GR varit projektägare för. FSGR syftade till att skapa förutsättningar för främst fristående gymnasieskolor att motverka studieavbrott genom individanpassade insatser. Ökad kunskap om sakfrågan hos skolpersonal från en annan skolhuvudman än den kommunala, kan betraktas vara av regional nytta då det har gagnat många elever sett till ökad skolnärvaro och akademisk progression.

Inom ramen för projektet FSGR har Göteborgsregionen under 2020 arbetat fram materialet Att främja fullföljda studier i praktiken. I materialet beskrivs fem gymnasieskolors praktiska arbete med fem elever som av olika anledningar uppvisat en svag skolanknytning. Läsaren får ta del av skolornas arbete, från kartläggning via implementering och uppföljning av insatser till faktiska resultat. Samtliga fall är verkliga, men har bearbetats för att säkerställa elevernas anonymitet. Materialet riktar sig till alla som i sin yrkesroll möter skoldistanserade unga, och kan användas både som inspiration i utvecklingsarbetet och som ett underlag för vidare diskussion i personalgruppen. Utöver casen innehåller materialet även reflektioner utifrån forskning och styrdokument, samt generella rekommendationer för fortsatt arbete med liknande fall.

Ytterligare en produkt som arbetades fram inom FSGR är materialet Meningsfulla möten med arbetslivet – ett metodmaterial särskilt riktat till elever på introduktionsprogrammen, som har spridits och kan inspirera skolor i hela regionen. Materialet bygger bland annat på de målgruppsanpassade förträffar och det skraddarsydd besöket på Gymnasiedagarna och Future Skills 2019 som GR genomförde för sammantaget 164 elever från introduktionsprogrammen. Materialet är ett tydligt exempel på hur en produkt först arbetas fram genom ett projekt – utifrån de kunskaper och erfarenheter som det har givit – för att sedan bli ett bestående material. Det är på det här sättet som GR systematiskt under ett helt decennium lyckats bevara och utveckla kunskap i sakfrågan och hela tiden nyttjar projekt och dess resultat som en hävstång i det övergripande arbetet med verksamhetsområdet fullföljda studier med alla medlemskommuner i beaktande.

För Göteborgsregionen är det individcentrerade arbetet högt prioriterat

Genomgående i det arbete som Göteborgsregionen gör är att tonvikt läggs på det individcentrerade arbetssättet – att kommuner, skolor, chefer och all skolpersonal alltid utgår från elevers faktiska behov. För att bidra till att det här arbetssättet hölls intakt under pandemin togs material fram av Göteborgsregionen som ett stöd för kommunerna och skolverksamheterna i hur arbete med utsatta elevmålgrupper på distans ska ske. Arbetet genomfördes i nära dialog med ansvariga för plattformen distanspedagogik.se. För att nyttan av det individcentrerade arbetssättet ska kunna visa sig i att elever gör stegförflyttningar avseende ökad aka-

demisk progression, närvaro, motivation och förbättrad hälsa krävs en kunskapspåfyllnad för personalen och ett hållbart system för att den ska bevaras. Det här innefattar samtliga projekt och satsningar inom området, oberoende av skolform. Grundskolor inom Plug Innan och gymnasieskolor inom FSGR och Yrk In har med stöd av Göteborgsregionen utvecklat en palett av insatser för att möta elevers individuella behov och stärka deras skolanknytning. Detta förklaras av en rektor på en gymnasieskola inom FSGR med följande ord:

Det ligger i kulturen här på skolan, vi sätter individen i centrum. Strukturerna måste anpassas efter individerna, inte tvärtom.

Strategiskt påverkansarbete regionalt och nationellt

Genom de projekt som Göteborgsregionen driver samlas beprövad kunskap och erfarenhet in som paketeras och sprids. Verksamhetsförhållningssätt och metoder som nyttjas inom ramen för de utvecklingsprojekt som drivs sammanställs och finns tillgänglig för fler än dem som ingått i projektet. I arbetet med spridning inkluderas alltid samtliga medlemskommuner, men spridning sker också regionalt och nationellt via samverkanspartners till Göteborgsregionen och via de regionala och nationella nätverk Göteborgsregionen är med i. Det handlar också om att nyttja kommunernas utvecklingsarbete i sakfrågan för att undersöka möjligheterna till regionala samverkansvinster och ökad samordning inom området mellan kommunerna och med relevanta regionala och statliga aktörer.

VGR utgör en viktig samverkanspart i det här sammanhanget – inte minst sett till att de finansierat projektet Plug Innan. Under de gångna åren har representanter från Göteborgsregionen suttit med i ett regionövergripande nätverk för fullföljda studier som VGR är sammankallande till, samt i ett projektnätverk inom verksamhetsområdet som varit kopplat till pågående projekt och satsningar i regionens olika kommunalförbund. Göteborgsregionen för en dialog tillsammans med VGR kring ett fortsatt och fördjupat samarbete kring verksamhetsområdet fullföljda studier även under 2021.

SKR var som tidigare nämnts nationell projektägare för Plug In och även för Yrk In. Då Göteborgsregionen varit framträdande i båda projekten har SKR kommit att bli en viktig samver-

kanspart och en arena för spridning och påverkan. Yrk In-projektet inom Göteborgsregionen fick ett så pass stort genomslag och rönt ett stort intresse, vilket föranledde att SKR ombad Göteborgsregionen att medverka på en uppstartskonferens för deras ESF-projekt IMprove, ett projekt som arbetar för att fler unga nyanlända som kommit in sent i svenska skolsystemet fullföljer sina studier och kommer ut i arbetslivet. Då fyra regioner deltar i detta projekt – Skaraborg, Skåne, Sörmland och Värmland – fick Göteborgsregionens mångåriga arbete med fullföljda studier i allmänhet och projektet Yrk In i synnerhet en nationell spridning.

Göteborgsregionens befintliga tjänstemannanätverk och grupper är alltid ovärderliga för våra projekt och satsningar. Det är via dem som de lokala utvecklingsbehoven identifieras och som ligger till grund för de projekt och satsningar som initieras, genomförs och vid lyckade resultat implementeras. Likaså är Utbildningsgruppen (UG), Göteborgsregionens politiska styrgrupp för det livslånga lärandet, synnerligen viktig för förankring och spridning av arbetet med verksamhetsområdet fullföljda studier. Projektledaren för InVux närvarade på ett möte med UG under slutet av 2020, redogjorde för arbetet med verksamhetsområdet i stort samt gav en nulägesrapport om det berörda projektets fortskridande.

Nytta för invånarna

Göteborgsregionens arbete tillsammans med medlemskommunerna kretsar kring att stärka huvudmannen och skolor i dess arbete med skolutveckling. Nyttan för invånarna uppstår därmed oftast indirekt, när huvudmannen och/eller skolor bedriver en initierad skolutveckling blir resultatet stärkt skolanknytning och i förlängningen fullföljda studier för fler elever. Som tidigare konstaterats innebär att bli behörig till ett nationellt gymnasieprogram och att erhålla en gymnasieexamen en stärkt ställning på arbetsmarknaden och därmed i samhället i stort för den enskilde individen. I arbetet med fullföljda studier vill Göteborgsregionen också trycka på att det inte endast är resultatet fullföljda studier i form av en akademisk progression som menas. Insatser görs även för dem som har en svagare skolanknytning och som tillslut inte når behörighet till ett nationellt gymnasieprogram eller erhåller en gymnasieexamen från ett nationellt gymnasieprogram – de ska också erbjudas en ljus framtid. Ett sådant arbete kännetecknas exempelvis av att erbjuda individen att tillskansa sig kunskaper utöver det som står i läroplanen, så som yrkesspecifikt kunnande.

En annan nytta värd att omnämna i sammanhanget är förändrad elevsyn hos ledning och skolpersonal samt den potentiella spridningen och påverkan över tid som en sådan kan innebära. Yrk In-projektets genomslag visar på detta, där flera lokala projektledare vars organisatoriska hemvist var introduktionsprogrammen (IM) vittnade om en förändrad elevsyn hos skolpersonal på de nationella yrkesprogrammen. Den ökade samverkan mellan IM och de nationella yrkesprogrammen ledde också till en ökad känsla av att alla elever är allas ansvar, vilket kan relateras till icke-diskriminering och integration – något som lokal projektledare i Lerums kommun belyser på följande sätt:

Principen om icke-diskriminering kan kopplas till integration. Med integration menas då inte att "dom" ska bli som "vi" utan om att olika elevmålgrupper och olika personalgrupper/arbetslag och professioner inte bara samexisterar på riktigt kanske för första gången utan också lär av varandra så att resultatet blir större än de enskilda delarna. Det här leder inte bara till en mer tolerant arbetsmiljö och en mer inkluderande lärmiljö för alla på skolan utan förhoppningsvis till att alla inblandade blir något mer än vad de var förut. Det gäller givetvis både personal och elever. Yrk In i Lerum har på allvar bidragit till den här utvecklingen.

IM och nationella program på gymnasieskolor runt om i landet är oftast tydligt särskilda rent organisatoriskt – och många gånger även geografiskt på skolan. Detta gör enligt många bland personalen på IM att det byggs okunskap och i värsta fall förutfattade meningar om den heterogena elevmålgruppen på IM vars enda säkra gemensamma nämnare är att eleverna i formell mening är obehöriga till ett nationellt gymnasieprogram. Yrk In, så som det har bedrivits

i Göteborgsregionen, har utmanat denna organisering och synsätt med eftertryck och nått uppmärksamhet och intresse runt om i landet. Den förändrade elevsynen går helt i linje med deltagande elevers egna upplevelser och ökade grad av motivation och meningsfullhet i synen på sin utbildning. De ser inte sig själva som en obehöriga IM-elever utan som vilka yrkeselever som helst. "*Det känns mer på riktigt än tidigare*", som en elev från projektet uttryckte sig. Alla elever ska ges förutsättningar att klara skolan. Att Göteborgsregionen systematiskt stödjer kommuner och verksamheter i att alla elever ska fullfölja sina studier är både att betrakta som direkt nytta för enskilda individer och som samhällsnytta i ett vidare perspektiv.

Bedömning

Fokusområdet kring fullföljda studier är ett område som innebär olika utmaningar för skolhuvudmännen. Göteborgsregionen har ett viktigt uppdrag att stötta skolhuvudmännen i deras arbete och på så vis bidra till att fler elever fullföljer sin utbildning. Detta är av betydelse för såväl individen som för samhället och kräver insatser på olika nivåer inom skolans verksamheter. Genom Göteborgsregionen kan olika samverkande insatser stötta såväl kommuner som fristående huvudmän i att driva arbetet med alla elevers fullföljda studier. Kunskap och erfarenheter kan komma flera skolhuvudmän till del genom den spridning som sker av resultat och lärdomar genom Göteborgsregionens insatser och samarbete med olika aktörer på nationell nivå. Genom olika utvecklingsprojekt med fokus på fullföljda studier bidrar Göteborgsregionen till kvalitetsutveckling av skolhuvudmännens arbete. Via utvecklingsprojekten sprids exempelvis kunskap genom stöd- och inspirationsmaterial, verksamhetsnära underlag och genom dialog regionalt och nationellt via samverkanspartners och i de olika nätverk som Göteborgsregionen är engagerad i.

Den sammanlagda bedömningen är att de insatser som möjliggjorts genom samverkan och samarbete inom Göteborgsregionen under 2020 har stöttat kommunerna att möta nuvarande och framtida utmaningar på området fullföljda studier.

Övrig uppföljning

Utöver de 20 fokusområdena följer Göteborgsregionen (GR) särskilt några verksamheter under året.

Dotterbolag

Utifrån förbundsstyrelsens uppsiktspflicht följer GR som ägare verksamheten i dotterbolagen och fokus 2020 har legat på Coronapandemins konsekvenser. Gryning Vård var redan innan pandemin inne i en omställningsfas och har under 2020 fortsatt att anpassa verksamheten för att kunna möta kommunernas behov. När det gäller ISGR följer GR bolagets arbete med framtida lokalförsörjning, och här löper verksamheten på enligt plan. En möjlig risk för bolaget är minskat elevantal på den internationella sektionen som en direkt följd av reserestriktioner och stängda gränser på grund av pandemin, som påverkar rörligheten på den globala arbetsmarknaden.

Organisationer som GR transfererar medel till

GR transfererar medel till flera organisationer. Här nämns ett par exempel. GR bidrar under år 2020, som stiftare i stiftelsen Korsvägen, med 12 500 tkr i utvecklingsbidrag till Universeum. GR följer tidplanen och processen för arbetet med att utveckla Universeums visualiseringslabb som är en del av en ny målbild för bolaget. Under året har Universeum som en följd av Coronarestriktionerna periodvis tvingats hålla helt stängt. Bolaget påverkas i hög grad av att antalet besökare kraftigt har minskat. Utvecklingsarbetet med visualiseringsdomen följer dock plan.

GR har till uppdrag att vara en mötesplats för forskning och praktik, stödja kunskapsutveckling och kunskaps spridning samt vara ett stöd för kunskapsbaserad verksamhetsutveckling. Inom social välfärd och arbetsmarknad sker detta arbete till stor del inom ramen för FoU i Väst. Inom miljö och samhällsbyggnad samverkar GR med och stödjer det nya Centrum för hållbar stadsutveckling (Urban Futures) som har etablerats under året efter att finansieringen från Mistra upphört. GR har haft ordförandeposten i styrelsen under 2020 genom avdelningschefen för Miljö och samhällsbyggnad.

Västsvenska kommunalförbundens samorganisation (Västkom)

Under 2020 har GR särskilt följt utvärderingen av hälso- och sjukvårdsavtalet samt införandet av Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM), inom ramen för Västkomsamarbetet. Framtidens vårdinformationsmiljö är ett särskilt fokusområde i GR:s plan 2020, se sid 16. Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG) har övergått från att vara ett samverkansforum till att utgöra en plattform för det gemensamma arbetet som krävs av kommuner och region i den rådande situationen med anledning av coronapandemin. Denna samverkansstruktur har varit och är central för samarbetet.

Internt arbete

HR

Under perioden har GR skapat en krisledningsorganisation med regelbundna möten. Förbundsledningen har tagit fram en åtgärdsplan med fokus på verksamhet, personal och ekonomi. Verksamheten bedrivs enligt plan men på nya sätt. Alla avdelningar har gjort ett stort jobb med att ställa om, omfördela resurser och stoppa rekryteringar. Arbetsgivaren och lokala fackliga organisationer samt skyddsombud har träffats löpande och kommit överens om nödvändiga åtgärder för att få en ekonomi i balans.

Kommunikation

GR utvecklar kommunikationen för att bli tydligare gentemot medlemskommunerna, men också när Göteborgsregionens frågor lyfts regionalt, nationellt och internationellt. Under år 2020 var planen att utveckla GR:s webbplats, men projektet fick pausas på grund av omprioriteringar i verksamheten och osäkerhet kring det ekonomiska läget som en följd av coronapandemin. Men arbetet har återupptagits under senare delen av året och slutförs under år 2021.

Politisk organisation

På uppdrag av förbundsstyrelsen har förbundsdirektören under år 2020 utrett vilken politisk organisation och struktur som är mest relevant för att genomföra förbundets uppdrag. Dessutom har möjliga samarbetsformer med kommuner utanför GR utretts. I december uppdrog förbundsfullmäktige åt förbundsstyrelsen att med utgångspunkt från den genomförda utredningen ta fram ett förslag på politisk organisation för GR inför mandatperioden åren 2023-2027. Detta arbete fortsätter under år 2021.

Politiska möten inom GR har under året ägt rum som planerat, men anpassats till Folkhälsomyndighetens restriktioner med anledning av coronapandemin.

Förbundsstyrelsen 2020

Axel Josefson (M), ordf* Göteborg
Marina Johansson (S), 1e vice ordf* Göteborg
Marith Hesse (M), 2e vice ordf* Partille
Miguel Odhner (S), 3e vice ordf* Kungälv
Jörgen Fogelklou (SD) Göteborg
Jonas Attenius (S) Göteborg
Daniel Bernmar (V) Göteborg
Lisa Andersson (M) Kungsbacka
Martin Wannholt (D) Göteborg
Martin Johansen (L) Tjörn
Monica Samuelsson (S) Ale
Julia Färjhage (C) Lilla Edet
Karin Pleijel (MP) Göteborg
Carita Boulwén (SD) Kungsbacka
Jenny Broman (V) Göteborg
Jan Utbult (KD) Öckerö
Per Vorberg (M) Härryda
Jessica Blixt (D) Göteborg
Bo Pettersson (S) Stenungsund
Lill Jansson (L) Lerum
Kristian Vramsten (M) Mölndal
Fredrik Mellbin (SD) Mölndal

*= utgör styrelsens presidium

Ersättare

Maria Brauer (S) Öckerö
Maria Renfors (M) Stenungsund
Peter Arvidsson (SD) Härryda
Stefan Gustafsson (S) Mölndal
Anette Holgersson (V) Lerum
Mikael Berglund (M) Ale
Henrik Munck (D) Göteborg
Marcus Claesson (L) Mölndal
Eva Borg (S) Kungsbacka
Emmyly Bönfors (C) Göteborg
Daniel Filipsson (M) Alingsås

Adjungerade

Helene Odenjung (L) Göteborg
Renée Bengtsson (S) Lerum
Thorbjörn Carlsson (S) Partille
Ulrika Landergren (L) Kungsbacka
Alexander Abenius (M) Lerum
Simon Waern (S) Alingsås
Kent Lagrell (M) Öckerö
Patrik Linde (S) Härryda

Mandatfördelning 2020

Ledamöter

PER KOMMUN	ordinarie	ersättare
Ale kommun	1	1
Alingsås kommun	0	1
Göteborgs kommun	9	2
Härryda kommun	1	1
Kungsbacka kommun	2	1
Kungälv kommun	1	0
Lerums kommun	1	1
Lilla Edets kommun	1	0
Mölnåls kommun	2	2
Partille kommun	1	0
Stenungsunds kommun	1	1
Tjörns kommun	1	0
Öckerö kommun	1	1
	22	11

Ledamöter

PER PARTI	ordinarie	ersättare
Socialdemokraterna	5	3
Moderaterna	5	3
Sverigedemokraterna	3	1
Liberalerna	2	1
Vänsterpartiet	2	1
Demokraterna	2	1
Centerpartiet	1	1
Miljöpartiet de gröna	1	0
Kristdemokraterna	1	0
	22	11
KVINNOR	13	6
MÄN	9	5
	22	11

De politiska styrgrupperna 2020

Ledamöter i styrgruppen för arbetsmarknad

Thorbjörn Carlsson (S) ordförande Partille
 Ulrika Landergren (L) vice ordf. Kungsbacka
 Alexis Tranmarker (SD) Ale
 Otto Stryhn (SD) Alingsås
 Ingrid Andrae (S) Göteborg
 Bengt Jildmalm (D) Göteborg
 Mats Pilhem (V) Göteborg
 Håkan Eriksson (KD) Härryda
 Anders Holmenschöld (M) Kungälv
 Katarina Kuzmanovic (MP) Lerum
 Annette Fransson (S) Lilla Edet
 Merjem Maslo (M) Mölndal
 Linda-Maria Hermansson (C) Stenungsund
 Tuula Visala Karlsson (V) Tjörn
 Maria Brauer (S) Öckerö

Ledamöter i styrgruppen för miljö och samhällsbyggnad

Alexander Abenius (M), ordf. Lerum
 Simon Waern (S), vice ordf. Alingsås
 Kennet Sandow (SD) Ale
 Blerta Hoti (S) Göteborg
 Åsa Hartzell (M) Göteborg
 Peter Danielsson (D) Göteborg
 Mikael Johannison (M) Härryda
 Fredrik Hansson (C) Kungsbacka
 Mats Frisell (S) Kungälv
 Mats Nilsson (V) Lilla Edet
 Viktoria Eliasson (V) Mölndal
 Isabelle Asadian Falahieh (S) Partille
 Jimmy Lövgren (MP) Stenungsund
 Martin Johansson (SD) Tjörn
 Göran Ohlsson (L) Öckerö

Ledamöter i styrgruppen för social välfärd

Kent Lagrell (M) ordförande Öckerö
 Patrik Linde (S) vice ordförande Härryda
 Marita Henriksson (SD) Ale
 Britt-Marie Kuylentierna (MP) Alingsås
 Kristina Bergman Alme (L) Göteborg
 Nina Miskovsky (M) Göteborg
 Per Holm (D) Göteborg
 Kalle Sundvall (M) Kungsbacka
 Pia Gillerstedt (S) Kungälv
 Eva Andersson (C) Lerum
 Vakant Lilla Edet
 Ove Dröschler (S) Mölndal
 Marie Raask (S) Partille
 Alexandra Odelsheim (SD) Stenungsund
 Erling Alsin (V) Tjörn

Ledamöter i Utbildningsgruppen (UG)

Helene Odenjung (L), ordförande Göteborg
 Renée Bengtsson (S), vice ordförande Lerum
 Alfred Johansson (S) Göteborg
 Anders G Högmark (M) Tjörn
 Hans Wessberg (SD) Mölndal
 William Hult (S) Kungälv
 Jenny Broman (V) Göteborg
 Angela Fasth (M) Partille
 Jessica Blixt (D) Göteborg
 Maria Kornevik-Jakobsson (C) Härryda
 Zara Blidevik (M) Lilla Edet
 Anna Hansson (MP) Alingsås
 Tommy Bech (SD) Kungsbacka
 Johnny Sundling (S) Ale
 Emma Ramhult (V) Stenungsund
 Eva Wallin (KD) Öckerö

The background of the page is a light pink color with several large, irregular, organic shapes in a bright yellow color. These shapes are scattered across the page, creating a modern, abstract design. The shapes vary in size and form, some resembling liquid droplets or flowing lines.

Bokslut 2020

Bokslut år 2020 – förvaltningsberättelse

GR-koncernen

Styrelsen för Göteborgsregionens kommunalförbund (GR), organisationsnummer 222000-0265, avlämnar härmed årsredovisning för år 2020, kommunalförbundets 48:e verksamhetsår. GR-koncernen består förutom moderbolaget GR av Göteborgsregionens Internationella Skola AB (ISGR AB), som ägs till 100 procent av GR, och Gryning Vård AB som ägs till 54 procent av GR. GR är också en av tre huvudmän i Stiftelsen för Västsvenska fritidsområden samt en av fyra huvudmän för Stiftelsen Korsvägen som äger Universeum AB.

GR

GR är en samarbetsorganisation för 13 kommuner i Västsverige; Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö. Tillsammans har dessa kommuner 1 049 592 invånare. GR:s uppgift är att verka för samarbete över kommungränserna samt vara ett forum för idé- och erfarenhetsutbyte inom regionen. Verksamheten inom GR ska vara till kommunal nytta samtidigt som den ska stärka regionen nationellt och internationellt. Se www.goteborgsregionen.se.

GR:s dotterbolag

Göteborgsregionens Internationella Skola AB (ISGR)

ISGR bildades år 1995 och är en helägd fristående skola med internationell profil som bedriver undervisning för elever från i första hand Göteborgsregionen. Den 1 juli år 2012 överfördes ISGR AB:s svenska sektion till GR med anledning av ny lagstiftning vilken omöjliggör för kommuner och kommunalförbund att vara majoritetsägare i aktiebolag som bedriver skolverksamhet enligt svensk läroplan. Se www.isgr.se.

Gryning Vård AB

Gryning Vård AB ägs av GR (54 procent) samt kommunalförbunden i Skaraborg, Boråsregionen/Sjuhärad och Fyrbodalen. Verksamheten består av institutions- och öppenvård för barn, familjer, ungdomar och unga missbrukare. Bolaget är idag landets största bolag inom HVB (hem för vård och boende). Se www.gryning.se.

Mål, styrning och uppföljning i kommunkoncernen GR

Förbundsstyrelsen, skolnämnden och bolagsstyrelserna ansvarar för att driva en effektiv verksamhet inom sitt uppdrag utifrån lagstiftning, förbundsfullmäktiges beslut, politiska mål, bolagsordningar, ägardirektiv, reglementen, styrdokument och ekonomiska förutsättningar. Syftet är att säkerställa att GR:s kommunkoncern uppfyller de politiska målen och grunduppgifterna, oavsett om verksamheten drivs i förvaltningsform eller i bolagsform. All styrning, ledning och uppföljning i Göteborgsregionens kommunalförbund utgår från förbundsordning, strategisk inriktning, verksamhetsplan, vision och värdegrund.

Styrning

Förbundsfullmäktiges övergripande mål bidrar till en god ekonomisk hushållning och reglerar prioriteringar i styrningen genom en rambudget och en detaljbudget som godkänns av förbundsfullmäktige.

Delegationsordningen är en vidaredelegation som tydliggör ansvarsfördelning mellan förbundsstyrelsen, presidium och olika funktioner inom förvaltningen. Verkställigheten hanteras av förbundets avdelningar med förbundsdirektören som högsta tjänsteperson.

Tillgängliga ekonomiska resurser är ram för möjlig verksamhet. Detaljbudget skall upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Verksamheten ska således bedrivas inom befintliga

ramar även om detta medför att de i verksamhetsplanen angivna målen och riktlinjerna inte helt kan uppnås. GR ska alltså inte överskrida sin totala budget (med undantag för användning av tidigare års överskott och för särskilda ändamål). Vid konflikt mellan mål och medel gäller medlen.

- Varje avdelning ansvarar fullt ut för att utforma verksamheten inom beslutade ramar.
- Avvikelser ska i första hand klaras inom den egna nettokostnadsramen.
- Mål kan behöva modifieras alternativt att måluppfyllelsen skjuts framåt i tiden för att utforma verksamheten inom ramen för tillgängliga ekonomiska resurser.
- Ingen avdelning har rätt att överskrida budgeten utan särskilt beslut av förbundsstyrelsen, som också äger beslutet att omfördela medel och resurser mellan avdelningarna.

Uppföljning

Respektive månad ska ett rättvisande ekonomiskt månadsresultat kunna redovisas vilket innebär att kommunalförbundets resultat kan avläsas ur GR:s affärssystem Raindance och informeras till förbundets ledningsgrupp löpande över året. Syftet med kommunalförbundets redovisning kan sammanfattas i följande punkter:

- Ge en rättvisande bild av GR:s och GR-koncernens ekonomi och verksamhet.
- Tillgodose externa och interna intressenters information om GR:s ställning och resultat.
- Spegla GR:s resultat och ställning och på så sätt ge underlag för välgrundade beslut.

De politiska målen, verksamheten och ekonomin liksom riktlinjerna för god ekonomisk hushållning följs i huvudsak genom upprättande av två delårsrapporter samt årsredovisning.

Lagstadgade krav samt verksamhetsspecifika krav i samband med grunduppdragen hanteras i det interna arbetet och avvikelser hanteras inom respektive nämnd enligt reglementen och med förbundsstyrelsen som samordnande.

Förbundsstyrelsen ska ha löpande uppsikt över GR:s verksamhet. Utöver detta har styrelsen även en så kallad förstärkt uppsiktsplikt över koncernens bolag, den så kallade uppsiktsplikten. Internkontrollen är också en viktig del av styrningen och utvecklingen av verksamheten. Det är ett sätt för förbundsstyrelsen att utöva sin uppsiktsplikt. Den interna kontrollen syftar till att säkerställa en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhetsstyrning, tillförlitlig finansiell rapportering samt efterlevnad av gällande lagar och förordningar. I intern kontroll ingår även att bevaka att fastställda styrdokument följs. Internkontroll är inte en isolerad process utan ska vara en del av alla styrsystem och ska fungera som ett medel för att uppnå mål, inte ett mål i sig.

Ledning

Ledningen av organisationen utgår från GR:s vision och värdegrund.

Den politiska styrningen sker genom beslutsfattande i förbundsfullmäktige, förbundsstyrelse och skolnämnd. Grundläggande ansvarsfördelning mellan olika organ framgår av kommunallagen och aktiebolagslagen. Uppdrag och ansvarsfördelning för de politiska organen inom GR framgår av reglementen. Bolagen vägleds genom ägardirektiv och bolagsordningar. Förbundsstyrelsen har gentemot styrelsen det övergripande ansvaret för ledning av förbundets verksamhet och löpande förvaltning. I viktiga frågor samråder förbundsstyrelsen med styrelsens ordförande. Förbundsstyrelsen leder ledningsgruppen som hanterar det interna arbetet i verksamheten med fokus på uppdragets genomförande.

Omvärldsanalys

Nedan följer en kort sammanfattning av SKR:s Ekonomirapport per oktober 2020.

Smittspridningen av coronapandemin ökar nu åter i samhället. Vilka de ekonomiska konsekvenserna blir är mycket osäkert. Ingången av år 2020 präglades av försiktighet. Statsbidragen var dimensionerade för en sämre ekonomisk utveckling än vad det ser ut att bli. Högre verksamhetskostnader inom de direkt pandemidrabbade delarna av verksamheten balanserades upp av statsbidrag och inom andra verksamheter minskar kostnaderna. Att i våras förutse vart allt detta skulle landa var omöjligt.

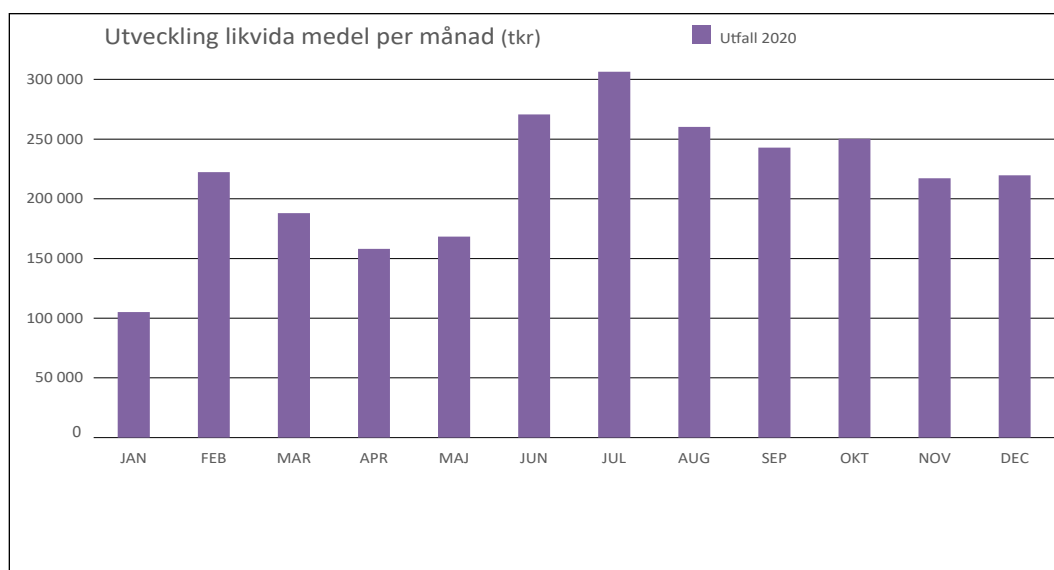
Efter vårens konjunkturkollaps och dess effekter på samhällsekonomin syns nu åter tillväxt världen över. Frågan är dock hur snabbt återhämtningen av förlusterna i produktion, sysselsättning och försäljning kan ske.

De närmaste två åren ser förhållandevis bra ut. Men både de mänskliga och ekonomiska effekterna av pandemin är på kort och lång sikt osäkra. Historien kommer att utvisa vad detta speciella år fört med sig. (Ekonomirapporten, Om kommunernas och regionens ekonomi. SKR).

Finansförvaltning

Förbundsfullmäktige har beslutat om riktlinjer för medelsförvaltningen inom GR. Förbundsstyrelsen är ansvarig för kommunalförbundets medelsförvaltning. Riktlinjer avseende upplåning regleras i medelsförvaltningen på delegation från förbundsstyrelsen. GR har i nuläget inga långfristiga lån eller borgensåtaganden. Placering av likvida medel får endast ske i finansiella instrument med mycket hög säkerhet och god likviditet. Endast överlikviditet över 20 000 tkr kan placeras. Ränterisken begränsas genom att den genomsnittliga räntebindningen på placerat kapital inte bör överstiga 18 månader. Målsättningen är att med bibehållen hög säkerhet säkerställa en god avkastning på GR:s likvida kapital.

Summa likvida medel avseende banktillgodohavanden uppgår till 219 613 tkr (124 097 tkr) per 2020-12-31. Valutarisker ska undvikas genom att all exponering sker i svensk valuta. Eventuella medel i utländsk valuta ska således omgående växlas till svensk valuta. Inga utländska placeringar är genomförda. All likviditet låg på balansdagen på bankkonto hos Swedbank. Erhållen ränteintäkt år 2020 uppgick till 949 tkr (314 tkr). Hur utvecklingen av GR:s samlade likvida medel utvecklats under år 2020 framgår av nedanstående diagram.

Den kommunala koncernen, omsättning och resultat år 2020

SAMMANSTÄLLDA RÄKENSKAPER (KONCERNEN) - 5 ÅR I SIFFROR					
(Belopp i tkr om inte annat anges)	2016	2017	2018	2019	2020
SAMMANSTÄLLDA RÄKENSKAPER – ALLMÄNT					
Antal årsarbetare (st.)	926	919	868	800	672
SAMMANSTÄLLDA RÄKENSKAPER – EKONOMISKT RESULTAT					
Verksamhetens intäkter	803 783	675 738	872 928	850 655	833 347
Årets resultat	2 469	3 133	-12 533	1 306	-24 162
varav GR	181	11 132	-1 476	555	-5 002
varav Gryning Vård AB	359	-9 580	-13 808	-510	-22 847
varav ISGR	1 929	1 581	2 750	1 261	3 687
SAMMANSTÄLLDA RÄKENSKAPER – TILLGÅNGAR, EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER					
Balansomslutning	298 982	350 297	367 610	367 611	446 923
Eget kapital	123 035	126 168	113 635	114 942	90 780
varav GR	45 368	56 500	55 024	55 579	50 577
varav Gryning Vård AB	70 920	61 340	47 534	47 024	24 177
varav ISGR	6 747	8 328	11 077	12 339	16 026
Soliditet (%)	41,2%	36,0%	30,9%	31,3%	20,3%
Likviditet (%)	142,7%	135,8%	126,6%	127,6%	115,6%
Investeringar *)	10 561	9 186	18 338	5 515	1 173
*) Investeringar avser inköp av immateriella och materiella anläggningstillgångar inkl investeringar i pågående nyanläggningar.					

Den sammanställda redovisningen visar att koncernens omsättning per 31 december år 2020 uppgår till 833 347 tkr jämfört med 850 655 tkr 31 december år 2019. Resultatet uppgår till -24 162 tkr att jämföra med år 2019 då resultatet uppgick till +1 306 tkr. Såväl GR som Gryning Vård redovisar negativa resultat för det gångna året medan ISGR fortsatt redovisar ett överskott. ISGR redovisar ett positivt koncernresultat för år 2020 på 3 687 tkr medan GR och ISGR redovisar negativa resultat för år 2020 på 5 002 tkr respektive 22 847 tkr.

Balansomslutningen för år 2020 uppgår till 446 923 tkr, vilket är en ökning jämfört med balansomslutningen för år 2019 med 79 313 tkr. Det egna kapitalet för koncernen som helhet har minskat och uppgår per 31 december till 90 780 tkr (114 942 tkr).

Väsentliga händelser i koncernen

Gryning Vård AB

Verksamhetsåret 2020 har för Gryning Vård inneburit ytterligare ett år av omställning utifrån minskad försäljning och pandemi. Under år 2020 har försäljningen minskat med 24 procent (103 000 tkr) till 331 300 tkr. Framförallt har efterfrågan minskat inom Ungdom (49 000 tkr), Hedersproblematik (16 300 tkr), Barn och familj (15 800 tkr) och Integration (14 100 tkr). Försäljningsminskningen år 2020 har medfört att bolaget redovisar ett resultat om -42 300 tkr för verksamhetsåret, där -30 500 tkr av resultatet är hänförligt till avvecklingskostnader¹.

För att balansera ekonomin till den lägre efterfrågan har sju enheter avvecklats och omfattande åtgärder har vidtagits inom befintlig verksamhet. Under sista kvartalet år 2020 har försäljningen stabiliserats, besparingsåtgärder ger god effekt och budgeterade kostnadsminskningar om 130 300 tkr har arbetats fram inför år 2021. Sammantaget medför vidtagna åtgärder att bolaget balanserat ekonomin fullt ut till nu rådande ekonomiska förutsättningar.

Årsomsättningen blev 331 300 tkr, årsomsättningsbudget var 446 300 tkr. Soliditeten för 2020 uppgår till 57,8 procent (68,6%) och kassalikviditet uppgick till 147 procent (211%). Trots

1. Siffrorna visar Grynings saldon i motsats till den sammanställda redovisningen som visar GR:s andel (54%).

negativt resultat och försämrad ekonomi har Gryning i grunden en stabil ekonomi vid utgången av verksamhetsår 2020. Bolaget uppbär inga lån och har inte nyttjat medel från beviljad checkkredit.

Yttre omständigheter har givit ett allvarligt affärsmässigt läge och resultat för år 2020. Bolaget har genomfört ett omfattande åtgärdsprogram år 2020 och fortsatt kvalitetssäkrande åtgärder planeras under år 2021.

ISGR AB

Utfallet för kalenderåret 2020 är positivt, 2766 tkr. Vid jämförelse mellan budget och utfall avseende intäkter kan noteras att utfallet är 4 280 tkr bättre än budget och uppgår till 148 385 tkr. Merparten av intäktsförbättringen ligger mot den svenska sektionen samt skolavgifter. En första ökning av tre avseende skolavgiften har verkställts under det gångna läsåret 20/21. Ökningen av skolavgiften ska finansiera del av den ökade hyreskostnaden framgent.

Likviditeten är positiv och banksaldot på balansdagen uppgår till 63 217 tkr varav 37 972 tkr är öronmärkta medel till lokalfonden. Det egna kapitalet uppgår till 17 812 tkr varav 2 000 tkr är bundet eget kapital. Härutöver tillkommer avsättning till periodiseringsfond på 3 580 tkr.

Med anledning av coronapandemin har olika åtgärder vidtagits under året för att minimera risken för smitta för elever och personal och för att följa folkhälsomyndighetens rekommendationer. De åtgärder som vidtagits är bland annat anpassning av receptionerna på båda campusen, förändring av kösutrymmena för att minska kontaktytan/trängseln för personalen och anpassning av elevtoaletter i syfte att säkerställa handhygien bland eleverna. Genom ny schemaläggning undervisas varje årskurs på ett eget plan. Detta för att minska smittspridningen.

Vid styrelse-/nämndmötet den 16 juni år 2020 fattade styrelsen för ISGR beslut om inhyring av nya lokaler om 4 000 kvadratmeter vid Guldheden. Ett hyresavtal är upprättat mellan ISGR och Göteborgs Stads Lokalsekretariat. Medel är avsatta för den nya byggnaden som beräknas vara klar kalenderåret 2024.

Antalet elever höstterminen år 2020 uppgår till cirka 1 100 stycken. Eleverna på den svenska sektionen är samma som vårterminens elevantal, det vill säga 460 stycken. Antalet elever på den internationella sektionen är 640 stycken vilket är en minskning med cirka 50 elever. Detta påverkar även klassorganisationen som nu består av 46 klasser vilket är 5 klasser färre än under vårterminen. Dessa 46 klasser är fördelade på 16 klasser inom den svenska sektionen och 30 klasser på den internationella sektionen.

EGET KAPITAL KONCERNEN (tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Årets resultat	2 469	3 133	-12 533	1 307	-24 162
Övrigt eget kapital	120 566	123 035	126 168	113 635	114 942
Eget kapital	123 035	126 168	113 635	114 942	90 780

Risker och osäkerhetsfaktorer för koncernen

Utifrån förbundsstyrelsens uppsiktspflicht följer GR som ägare verksamheten i dotterbolagen och fokus just nu ligger på coronapandemins konsekvenser på verksamheten. Gryning Vård var dock redan före pandemin inne i en omställningsfas och har under år 2020 fortsatt att anpassa verksamheten för att kunna möta kommunernas behov.

ISGR är fortsatt trångboddad och i behov av mer lokalyta. Styrelse och ledning för skolan har under lång tid arbetat för att finna långsiktigt ändamålsenliga lokallösningar för verksamheten. Nu finns en plan klar för en ny skolbyggnad på Guldhedsområdet som beräknas stå klar år 2024. En möjlig risk för bolaget är dock minskat elevantal på den internationella sektionen som en direkt följd av reserestriktioner och stängda gränser på grund av pandemin, som påverkar rörligheten på den globala arbetsmarknaden.

GR – omsättning, resultat och kostnader år 2020

Omsättning för GR

Omsättningen för året uppgår till 556 854 tkr (not 1) att jämföra med omsättningen år 2019 som uppgick till 518 451 tkr, vilket är en omsättningsökning på motsvarande 7,4 procent. GR:s omsättning består av årsavgift, statsbidrag, vuxenutbildning, EU-bidrag, övriga bidrag och övriga intäkter. Övriga intäkter utgörs bland annat av deltagaravgifter (vid kurser och seminarier), konsultationer och försäljning av läromedel. Denna ökning av omsättningen kan förklaras av högre statsbidrag till vuxenutbildningar, ökad volym sålda läromedel men också av erhållna medel från våra medlemskommuner och som sedan transfererats vidare till Stiftelsen Korsvägen/Universeum.

GR:s årsavgift

GR:s omsättning utgörs till 14 procent av årsavgiften, som beräknas som 75,52 kr/kommuninvånare. År 2020 uppgick årsavgiften till totalt 77 653 tkr. För avgiftens fördelning per medlemskommun åren 2019–2020 se vidstående tabell. Knappt 53 procent av årsavgiften (41 064 tkr) har vidaretransfererats till andra regionala organisationer, se tabell på sidan 41. Detta är en kraftig ökning jämfört med föregående år och beror på det under året utbetalda engångsbidraget till Stiftelsen Korsvägen.

ÅRSVIGIFTERNAS FÖRDELNING PÅ KOMMUNER 2019–2020 (tkr)		
Kommun	2020	2019
Ale	2 336	2 282
Alingsås	3 102	3 050
Göteborg	43 187	42 597
Härryda	2 855	2 825
Kungsbacka	6 294	6 192
Kungälv	3 405	3 331
Lerum	3 182	3 135
Lilla Edet	1 061	1 054
Mölndal	5 147	4 993
Partille	2 903	2 861
Stenungsund	2 001	1 981
Tjörn	1 202	1 192
Öckerö	978	976
Summa	77 653	76 469
kr/inv	75,52	75,52

Resultat

År 2020 har varit ett i många stycken ett annorlunda år. GR har, likt andra organisationer i vår omvärld, påverkats av konsekvenserna av coronapandemin. Under våren förlorade GR intäkter för flera miljoner kronor på grund av inställda utbildningar, konferenser och mässor. Ledningsgruppen arbetade under våren fram underlag för att få en bild av hur verksamheten påverkats ekonomiskt av coronapandemin på kort (från mars och fram till semestern), mellanlång (hösten) och lång sikt (årsskiftet och därefter).

Den första analysen som arbetades fram under våren visade på att GR riskerade en avvikelse mot budget på cirka -11 500 tkr för år 2020. Sedan dess har alla avdelningar genomfört ett omfattande arbete med att bland annat ställa om, omfördela resurser och stoppa rekryteringar och i stort även all intern kompetensutveckling. Åtgärds paket togs även fram i olika omgångar och genomfördes löpande under året och dessa visade sig bidra till att GR kan redovisa en ekonomi i balans gentemot lagd budget även för verksamhetsåret 2020.

GR har också sökt och erhållit externa medel utifrån nya behov i kommunerna med anledning av coronapandemin. Strategisk inriktning åren 2020–2023, Plan och detaljbudget år 2020 samt inspel från chefsnätverken är vägledande för dessa insatser. GR prioriterar också om. Bland annat har vi växlat upp arbetet med digital transformation, en av sex utmaningar i den strategiska inriktningen. GR erbjuder som ett exempel idag fler utbildningar digitalt än tidigare. Det handlar både om webbversioner av redan planerat utbud och nya digitala utbildningar.

GR redovisar ett negativt resultat på 5 002 tkr för helåret 2020 vilket däremot är 4 748 tkr bättre än beslutad budget. Poster och åtgärder av positiv engångskaraktär är de enskilt största förklaringsfaktorerna till denna avvikelse då mycket arbete på övergripande nivå stoppades

alternativt bromsades upp under våren år 2020. Försiktighet med rekryteringar och ökad vakanshållning kopplat till rådande osäkerhet men även ökat uttag av ledighet har bidragit till årets resultat. Däremot redovisas ett betydande underskott för vår externa kurs- och konferensverksamhet. Bidrag från staten år 2020 har varit positiva resultatpåverkande poster av samma engångskaraktär. För att lyfta några exempel på enskilda delar som bidragit till utfallet är att arbetet med vår externa webb (hemsida) landade in avsevärt lägre än planerat och kostnaderna för GR:s nätverk och vår politik har även de varit lägre än föregående år. Medel avsatta för oförutsett nyttjades inte heller fullt ut och bidrag från staten erhöles i form av sänkta arbetsgivaravgifter samt som kompensation för sjuklöner, är andra förklaringsfaktorer till den positiva avvikelser. Dessutom redovisas ett positivt utfall på finansiella poster till följd av vår goda likviditet.

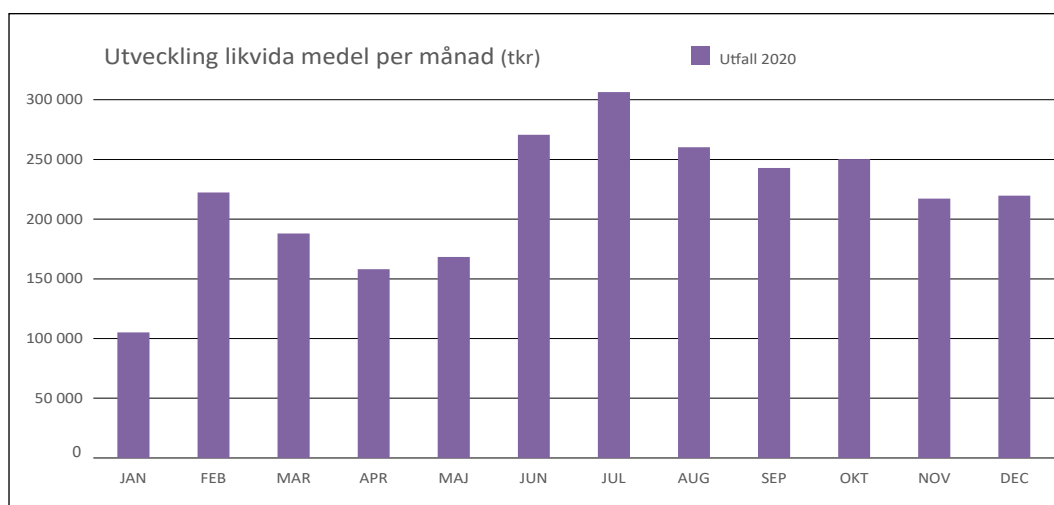
För sammanfattande detaljer kring budgetavvikelsen hänvisas till nedanstående tabell.

INSATS/ÅTGÄRD 2020	Belopp avvikelse, (tkr)	Karaktär av åtgärd
Underskott kompetenscentrum	-900	Engångspost, covid
Sänkt arbetsgivaravgift	+650	Engångsåtgärd, stat
Kompensation sjuklöner	+200	Engångsåtgärd, stat
Bromsad webbutveckling	+1 500	Engångsåtgärd EK
Politikerkostnader (konferens)	+250	Engångsåtgärd, covid
Nätverk, övergripande vakanser, kompetensutveckling	+1 700	Engångsåtgärd, covid
Ränteintäkter, bank	+900	Engångspost, i BUD-21
Oförutsett	+400	Engångsåtgärd, covid
Summa år 2020	4 700	

GR har kontinuerligt under året arbetat med olika scenarier och tänkta insatser utifall att verksamheten mot förmodan inte skulle kunna genomföras enligt de planer vi arbetat fram under perioden. Detta i syfte att åstadkomma ett så bra resultat som möjligt för organisationen detta mycket osäkra år.

Finansnetto

Finansnettot år 2020 uppgick till +937 tkr, att jämföra med år 2019 då finansnettot uppgick till +323 tkr. Det positiva utfallet år 2020 av finansiella poster kan förklaras i huvudsak av GR:s goda likviditet över årets samtliga månader vilket framgår av nedanstående diagram.

Kostnader

Verksamhetens kostnader (not 2) uppgår till 558 871 tkr för år 2020 vilket är en ökning jämfört med år 2019 då kostnaderna uppgick till 514 467 tkr.

Köpta tjänster, varor och material är de kostnadsposter som har ökat klart mest och går från 228 947 tkr till 275 165 tkr vilket är en ökning med 20 procent mot föregående år. Ökningen består främst av ökat antal insatser för genomförda vuxenutbildningar (+46 200 tkr) men även högre kostnader kan redovisas för inhandlade läromedel (inklusive media) och som ökat med cirka 16 000 tkr jämfört med år 2020. Annat kostnadsslag som ökat är lämnade bidrag som ökat med främst förklarar av ett lämnat engångsbidrag till Stiftelsen Korsvägen på 12 500 tkr.

Minskat har framför allt kostnader för konsultarvoden, utställningar och mässor och resekostnader inkluderande logi gjort vilket beror på minskat antal arrangerade kurser under året men även att visst utvecklingsarbete tvingats stå tillbaka till följd av rådande pandemi.

Vidaretransfereringar

GR transfererar medel till flera organisationer. Under året har vi följt etablerandet av det nya Centrum för hållbar stadsutveckling (Urban Futures) efter att finansieringen från Mistra upphört. GR har ordförandeposten i styrelsen under år 2020 genom avdelningschefen för miljö och samhällsbyggnad. GR har under år 2020 bidragit som en av stiftarna i stiftelsen Korsvägen med 12 500 tkr i utvecklingsbidrag till Universeum. GR följer tidplanen och processen för arbetet med att utveckla sitt visualiseringslabb som är en del av en ny målbild för bolaget. Bolaget påverkas i hög grad av att antalet besökare kraftigt har minskat. Utvecklingsarbetet med visualiseringsdomen följer dock plan.

Som tidigare nämnts har cirka 53 procent av årsavgiften från medlemskommunerna transfererats vidare till andra regionala samverkansorganisationer. Vilka organisationer det är som erhåller bidrag framgår av ovanstående tabell.

Om de vidaretransfererade medlen exkluderas från GR:s omsättning samt summa årsavgift, finansieras GR:s verksamhet till sju procent av årsavgiften och till 93 procent av övriga intäkter. GR:s strävan är att ge medlemskommunerna ett mervärde utöver de insatser som finansieras av årsavgiften. Detta illustreras väl av att andelen övriga intäkter är hög.

TRANSFERERING TILL ANDRA REGIONALA ORGANISATIONER (tkr)	GR	
	2020	2019
Lämnade bidrag		
ARC	41	0
Business Region Göteborg (BRG)	20 000	20 000
Europa direkt	200	200
Göteborg & Co	1 100	1 100
ISGR	1 000	1 000
Mistra Urban Futures	400	400
Reväst	60	60
Västkom	1 913	1 890
Västkoststiftelsen	3 850	3 760
Stiftelsen Korsvägen	12 500	0
Summa	41 064	28 410

Disposition av resultat år 2020

Enligt kommunallagen (KL) 11 kap 1§ ska god ekonomisk hushållning råda (GEH). Detta innebär bland annat att budget ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Detta benämns vanligen som balanskravet. Avsteg från detta får göras om det finns synnerliga skäl.

GR:s resultat för år 2020 är -5 002 tkr, att jämföra med budgeterat resultat på -9 750 tkr. I enlighet med beslutad plan och detaljbudget för år 2020 mäts måluppfyllelsen gentemot fastställd budget. Resultatet föreslås avräknas GR:s egna kapital. GR som samverkansorgan ser fortsatt en hög efterfrågan från kommunerna vilket är mycket glädjande.

Balanskravsutredning

Kommunalförbund ska enligt riktlinjer upprätta en balanskravsutredning. En balanskravsutredning innebär att årets resultat justeras med ett antal angivna kostnader och intäkter (till exempel eventuella realisationsvinster och -förluster). Balanskravsresultatet är det resultat som GR får tillgodoräkna sig för att påvisa en god ekonomisk hushållning enligt kommunallagen. Kommunallagen föreskriver att intäkterna ska vara större än kostnaderna. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet som regel regleras och återställas under de närmast följande tre åren.

I årsbokslutet för år 2017 öronmärktes 11 000 tkr av årets resultat kopplat till Gymnasieantagningens framtida IT-utveckling (INDRA). Dessa öronmärkta medel ska kunna nyttjas till och med år 2027. Dessa medel avräknas under rubriken reserveringar i tabellen nedan när de uppstår då GR inte har någon resultatutjämningsreserv.

Balanskravsutredning, Tkr	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	-5 002
Reducering av samtliga realisationsvinster	-
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-
Orealiserade förluster i värdepapper	-
Justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-5 002
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv/INDRA	-
Användning av medel från resultatutjämningsreserv/INDRA	1 683
Årets balanskravsresultat	-3 319

GR:s balanskravsresultat för år 2020 visar på ett underskott på 3 319 tkr. Kommunallagen 11 kap § 12 säger att om balanskravsresultatet är negativt ska det regleras under de närmast följande tre åren och att fullmäktige ska besluta om en åtgärdsplan för hur regleringen ska göras. Fullmäktige har dock, enligt § 13, rätt att åberopa synnerliga skäl för att inte återställa resultatet. Kopplat till att GR underbalanserade budgeten för år 2020 (-9 750 tkr) med hänvisning till synnerliga skäl konstaterar GR därför att balanskravsresultatet för år 2020 inte behöver återställas. Skälen till detta är att politiska beslut finns tagna kring att del av lämnat bidrag till Stiftelsen Korsvägen för fortsatt utveckling av Universeum skulle tas ur GR:s egna kapital (6 250 tkr) men även fortsatt användande av de öronmärkta medlen för gymnasieantagningens IT-utveckling och till GR:s webbutveckling. Detta grundade sig i sin tur på att det samlade egna kapitalet även efter detta användande skulle ligga över den av GR beräknade miniminivån (se nedan).

Eget kapital

För att säkerställa en god ekonomisk hushållning har en beräkningsmodell tagits fram i organisationen och som använts under ett antal år. Den visar på GR:s långsiktiga behov av eget kapital ur riskhänseende. GR rapporterar årligen i samband med årsredovisningen till fullmäktige bedömd miniminivå för det egna kapitalet. Beräknat på bokslut år 2020 uppgår GR:s behov av eget kapital i riskhänseende till 37 500 tkr för år 2021 vilket är en något lägre nivå som för föregående år. Denna bedömning motiveras i huvudsak av att ytterligare medel har nyttjats kopplat till de öronmärkta medlen för Gymnasieantagningens fortsatta IT-utveckling. GR:s egna kapital per 31 december år 2020 inklusive årets resultat uppgår till 50 577 tkr. Soliditeten för år 2020 har försämrats något till följd av det negativa resultatet år 2020 och uppgår till 15,8 procent att jämföra med 24,8 procent för år 2019.

EGET KAPITAL GR (tkr)	2016	2017	2018	2019	2020
Årets resultat	181	11 132	-1 476	555	-5 002
Övrigt eget kapital (varav 14 076 tkr avser kapitaltillskott Gryning)	45 187	45 368	56 500	55 024	55 579
Eget kapital	45 368	56 500	55 024	55 579	50 577

Specifikation och avräkning av Eget kapital avseende öronmärkta medel Gymnasieantagningen (2017-2027) tkr	2017	2018	2019	2020
Ingående balans	0	11 000	8 400	8 400
Årets förändring	11 000	-2 600	0	-1 683
Utgående balans	11 000	8 400	8 400	6 717

Utsikter för 2021

Inför år 2021 är GR:s finansiella ställning fortsatt stark vilket ger en stabil ekonomisk plattform inför utmaningarna som väntar kopplat till rådande pandemi. Pandemins effekter kommer att påverka GR:s verksamhet även kommande år och då särskilt under första halvåret. Vi är dock övertygade om att vi med gemensamma krafter inom förbundet kommer att kunna lösa såväl verksamhetsmässiga uppdrag som de ekonomiska utmaningarna även i år.

De kommande åren framöver kommer dock att präglas av en stor osäkerhet och då främst utifrån kommunernas ekonomi. För att möta denna och andra utmaningar kommer fokus att fortsatt vara på flexibilitet och att anpassa verksamheten efter de förutsättningar och resurser som samlat kan skapas.

GR har även för år 2021 fattat beslut om en underfinansierad budget (-4 500 tkr) med hänsyn till synnerliga skäl. GR har planerat för att ianspråka 5 000 tkr från de sedan år 2017 öronmärkta medlen kopplat till Gymnasieantagningens fortsatta IT-utveckling. GR:s ordinarie verksamheter beräknas leverera ett positivt resultat på +500 tkr för helåret 2021. Dessutom har GR inga lån eller andra krediter.

Balansposter

Tillgångar och investeringar

Tillgångarna uppgår år 2020 till 320 346 tkr, att jämföra med föregående år då tillgångarna uppgick till 224 085 tkr. På tillgångssidan är det främst omsättningstillgångarna som ökat och då i huvudsak Kassa/Bank. Kassa och bank ökade från 124 047 tkr till 219 613 tkr vilket till absolut största delen hänger ihop med att GR erhållit medel i förskott för vuxenutbildningar som arrangerats eller ska arrangeras i egen regi eller i samverkan med andra medlemskommuner och som ännu inte blivit helt genomförda.

Totalt uppgår anläggningstillgångarna till 25 878 tkr för år 2020, vilket är en minskning med 3 856 tkr jämfört med år 2019. Årets nettoinvesteringar uppgick till 66 tkr (1 194 tkr) och kostnaderna för avskrivningarna uppgick till 3 922 tkr (3 752 tkr).

Skulder och eget kapital

På skuldsidan är det främst korta skulder som ökat mellan åren. Delposter därur är pågående projekt som ökat från 70 037 tkr till 213 820 tkr jämfört med föregående år. Ökningen avser icke slutförda arbeten/projekt. Posten kan förklaras främst av erhållna intäkter i förskott avseende vuxenutbildningar. I år är dessa medel dock hanterade som pågående projekt (kod2) vilket gör att balansposten är avsevärt högre på konto 2430. Att posten är högre på balansdagen förklarar även att kassa och bank på tillgångssidan ökat mycket under året.

Soliditeten (eget kapital/balansomslutning) uppgick till 15,8 procent (24,8%) på balansdagen.

GR I SIFFROR – 5 ÅRS ÖVERSIKT (Belopp i tkr om inte annat anges)					
GR – ALLMÄNT	2016	2017	2018	2019	2020
Invånare i medlemskommunerna, tusental	997	1 013	1 028	1 042	1 050
Avgift per invånare, kr	74,11	74,11	75,52	75,52	75,52
Antal årsarbetare GR, st	128	147	154	157	160
GR – EKONOMISKT RESULTAT	2016	2017	2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter	424 806	429 949	539 046	518 451	556 854
<i>varav årsavgifter avsedda för GRs verksamhet</i>	44 504	45 286	46 669	48 059	36 590
<i>varav årsavgifter transfererade till andra regionala organisationer</i>	27 450	27 516	28 658	28 410	41 064
Årets resultat	181	11 132	-1 476	555	-5 002
GR - TILLGÅNGAR, EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER	2016	2017	2018	2019	2020
Balansomslutning	140 901	199 596	214 877	224 085	320 346
Anläggningstillgångar *)	25 453	23 120	29 734	29 734	25 878
Eget kapital	45 368	56 500	55 024	55 579	50 577
Soliditet (%)	32,2%	28,3%	25,6%	24,8%	15,8%
Likviditet (%) *)	120,3%	123,0%	123,0%	115,3%	109,1%
Investeringar **)	655	430	14 110	1 194	66
Investeringarnas andel av verksamhetens kostnader (%)	0,2%	0,1%	2,6%	0,2%	0,0%
Avskrivningar	3 618	2 763	3 193	3 752	3 922
Verksamhetens nettokostnader	-246	11 086	-1 459	232	-5 939
Finansiella intäkter och kostnader	52	46	-17	323	937
Kapitalomsättningshastighet (ggr)	3,0	2,2	2,5	2,3	1,7

*) Posten fordran hos koncern har omklassificerats från anläggningstillgångar till omsättningstillgångar. Samtliga jämförelsesiffror är omräknade.

**) Investeringar avser inköp av immateriella och materiella anläggningstillgångar inkl investeringar i pågående nyanläggningar.

Väsentliga händelser under år 2020

Ekonomi och verksamhet

Coronapandemin har under år 2020 påverkat hela samhället och även Göteborgsregionens (GR) verksamhet. Under våren förlorade förbundet intäkter för flera miljoner på grund av inställda utbildningar, konferenser och mässor. Men vi ställde om verksamheten utifrån nya behov i medlemskommunerna och tog med oss kreativa lösningar och initiativ in i höstens verksamhet. Bland annat genomfördes utbildningar och möten antingen online eller med ett begränsat antal deltagare och gott om utrymme i konferensrummen. En handlingsplan med åtgärder togs fram under våren. Bland annat infördes tidigt en strikt anställningsprövning, vilket innebar att förbundsdirektören beslutade om eventuella tillsättningar och förlängningar. Det rådde även hög restriktivitet när det gällde inköp. Alla avdelningar har under året gjort ett stort jobb med att ställa om, omfördela resurser och stoppa rekryteringar. Arbetsgivaren och GR:s lokala fackliga organisationer samt skyddsombud träffades löpande och parterna var överens om att de införda åtgärderna var nödvändiga för att få en ekonomi i balans. Handlingsplanen hölls aktuell i GR:s ledningsgrupp under hela året för att ledningsgruppen skulle kunna fatta de beslut som krävdes utifrån myndigheternas rekommendationer och utifrån hur coronapandemin påverkade GR:s verksamhet.

Glädjande är att det fortsatt finns en hög efterfrågan på GR:s tjänster generellt. Skolverket har även under år 2020 fortsatt att satsa mycket medel i form av riktade statsbidrag för ökat antal yrkesutbildningar, inte minst för att parera för pandemins effekter på arbetsmarknaden. Ett stort antal av dessa utbildningar är pågående vilket inneburit att medel flyttats med över årsskiftet.

GR hade för år 2020 budgeterat ett negativt resultat på 9 750 tkr med hänvisning till synnerliga skäl. Under år 2020 har GR bidragit med 12 500 tkr i utvecklingsbidrag till Stiftelsen Korsvägen, där GR är en av grundarna, enligt beslut i förbundsstyrelse och förbundsfullmäktige (diarienummer 2017-00308.013). Hälften av bidraget togs av det egna kapitalet och den andra hälften bidrog medlemskommunerna med. Under år 2020 skulle även GR:s webbsida utvecklas, bland annat för att säkerställa att GR lever upp till kraven i den nya lagen om tillgänglighet till digital offentlig service.

För arbetet med att utveckla webben beräknades maximalt 2 000 tkr av det egna kapitalet att användas. På grund av den ekonomiska osäkerhet som kom att prägla GR år 2020 bromsades arbetet upp och arbetet kommer att slutföras första delen av år 2021. Utöver dessa insatser skulle Gymnasieantagningens IT-utveckling att fortsätta och avräkna 1 500 tkr av det egna kapitalet.

GR:s miljöarbete

Miljövision

Med värdegrunden som utgångspunkt ska GR ligga i framkant i utvecklingen av en hållbar region. Miljöarbetet ska genomsyra varje del av vår verksamhet och präglas av lyhördhet, handlingskraft och utveckling.

Miljödiplomerade

GR är sedan år 2003 en miljödiplomerad verksamhet och i april 2020 blev vi återigen diplomerade enligt Svensk Miljöbas kravstandard. Att årligen genomgå en revision är en självklar del i verksamheten, i syfte att ständigt förbättra miljöarbetet och fortsätta leva upp till kraven i diplomeringen.

För 2020 var följande sex mätbara miljömål uppsatta:

- Få till stånd en solcellsanläggning på taket som tillgodoser minst 30 procent av vår elförbrukning, basår 2019, och i realtid tydliggöra vår elförbrukning och elproduktion för vår personal.

- Sammanställa och genomföra ett GR-internt klimatväxlingsprogram där nyttjare av fossila transporter finansierar övriga miljöåtgärder.
- CO₂-utsläppen (kg/anställd/år) från tjänsteresor ska minska med fem procent per år i tre år, basnivå år 2017.
- Öka andelen av personalens resor till och från jobbet som sker med cykel med 15 procent.
- Öka andelen av personalens resor till och från jobbet som sker med kollektivtrafik med 10 procent.

Målen är ännu ej helt reviderade och detta på grund av omständigheter relaterade till coronapandemin. Andelen resefria möten har av naturliga skäl överträffats med råge varpå målen kommer skjutas fram till år 2021.

Under år 2020 var planen att sätta personalens resor i fokus. Målet var att andelen tjänsteresor med flyg och egen bil skulle minska till förmån för användning av tåg, elbilar, laddhybrider samt cyklar. När det gäller personalens val av färdmedel till och från jobbet arbetar GR vidare för att öka andelen resor med cykel samt skapa en cykelvänlig arbetsplats.

GR har även arbetat för att skapa bättre förutsättningar för effektiva distansmöten. Denna process har skyndats på med anledning av coronapandemin, vilket får betecknas som en positiv avvikelse. Under större delen av året har vi rest mycket mindre eftersom många arbetat på distans.

Under året har teknisk utrustning köpts in för att öka möjligheterna till resefria möten både här och nu samt på längre sikt. Även kompetensinsatser har genomförts med all personal inom området digitala möten.

GR har tecknat ett avtal som ger personalen möjlighet att beställa cyklar som bekostas genom bruttolöneavdrag, en satsning med både miljö- och hälsofokus. Bättre kondition, möjlighet att undvika kollektivtrafiken under coronapandemin och ett sätt för GR att uppnå delar av miljömålen.

Även under år 2020 har GR haft ett samarbete med Miljöbron och bland annat genomfört ett examensarbete:

- En student skrev sitt examensarbete under rubriken *Minska mängden avfall och dess farlighet – kartläggning av kommunalt verksamhetsavfall med avfallsförebyggande i fokus*. Hela arbetet finner du här: studentpanel.gu.se. Arbetet studenten genomförde är kopplat till GR:s arbete med den regionala avfallsplanen, där en ny avfallsplan antogs under år 2020.

GR:s lokaler är certifierade som miljöbyggnad silver av Sweden green building council och till vårt hyreskontrakt återfinns en grön bilaga som tydligt beskriver både GR som hyresgäst samt hyresvärdens möjligheter och skyldigheter i miljöfrågor. Gröna bilagan gås årligen igenom där parternas respektive miljöarbete synas med fokus på energiförbrukning och åtgärder inför framtiden på miljöområdet.

Medarbetare

GR ska vara en attraktiv arbetsgivare med engagerade och kompetenta medarbetare som gör sitt bästa i varje situation. Ledarskapet ska ge utrymme för individens och verksamhetens utveckling. Våra tre kärnvärden – lyhördhet, handlingskraft och utveckling – är vägledande för arbetet. Medarbetare som trivs är den viktigaste förutsättningen för att GR även fortsatt ska kunna leverera tjänster med hög kvalitet.

Större delen av året har präglats av coronapandemin, vilket har inneburit att vissa planerade utvecklingsprojekt inom HR-området har fått skjutas fram. Arbetet har istället fokuserats på mer kortsiktiga åtgärder utifrån minskad smittspridning och säkerställande av god arbetsmiljö vid distansarbete.

Antal anställda

Den 31 december 2020 uppgick antalet månadsanställda (tillsvidareanställda och visstidsanställda med månadslön) till 189 personer, vilket är en ökning med tre medarbetare jämfört med samma period föregående år. Ökningen utgörs uteslutande av tidsbegränsat anställda. Andelen tidsbegränsat anställda i relation till andelen tillsvidareanställda är 13,8 procent, vilket är en ökning med tre procentenheter jämfört med samma period föregående år. Antalet intermittert timanställda uppgick till 18 personer.

Antalet årsarbetare uppgick till 160, vilket är en ökning med tre årsarbetare jämfört med samma period föregående år. Detta motsvarar en volymökning på 1,9 procent. Ökningen utgörs framförallt av tillsättningar utifrån nya projekt samt medarbetare som har kommit tillbaka från tjänstledigheter/gått upp i tid. Bland årsarbetarna var fördelningen 76 procent kvinnor och 24 procent män.

GR är en organisation som på grund av verksamhetens karaktär, utöver anställda, även har konsulter och inlånad personal från medlemskommuner för specifika uppdrag.

Lön och anställningsvillkor

Ny central huvudöverenskommelse (HÖK) som skulle förhandlas om med fackliga huvudorganisationen Allmän kommunal verksamhet blev klart först i början av november 2020. Lönerrevision år 2020 fick pausas och slutfördes i december, med retroaktivitet från och med 2020-04-01. Ny huvudöverenskommelse innebar även förändringar i Allmänna bestämmelser för medarbetare som tillhör SSR, Vision och Ledarna, vilket innebär både möjligheter och utmaningar för GR.

Arbetsmiljö

Sjukfrånvaro

Under perioden 2020-01-01 till och med 2020-12-31 var den totala sjukfrånvaron 3,8 procent vilket är en ökning med 0,8 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Det är framförallt långtidssjukfrånvaron (>59 dagar) som har ökat från 1,7 procent till 2,4 procent. Korttidsfrånvaron (1-14 dagar) har ökat med 0,1 procentenheter till en procent.

Arbetsmiljöarbetet

Arbetsmiljöarbetet har präglats av den pågående coronapandemin där löpande riskanalyser och handlingsplaner tagits fram i syfte att minska smittspridning och förebygga ohälsa. GR har även genomfört insatser för att stärka cheferna i deras distansledarskap. Under sista kvartalet har de medarbetare som kan uppmanats att arbeta hemifrån för minskad smittspridning. För att följa upp medarbetarnas upplevda arbetsmiljö och mående utifrån den situationen genomfördes en kort enkät i december. Resultatet visade att det fanns behov av ytterligare åtgärder för en bättre arbetsmiljö, även om siffrorna övervägande var positiva; i snitt cirka sju på en tiogradig skala där noll motsvarar ”mycket dåligt” och tio ”mycket bra”.

Chefers arbetsmiljöansvar har under året förtydligats och regleras i särskild arbetsmiljödelegering som ges till de chefer som bedöms ha tillräckliga arbetsmiljökunskaper. Bland annat genomfördes en arbetsmiljöutbildning kopplat till den organisatoriska och sociala arbetsmiljön via Previa under första kvartalet.

SJUKFRÅNVARO	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2020	2019	2020	2019
Total sjukfrånvaro (%)				
Kvinnor	3,9	3,0	-	-
Män	3,4	2,9	-	-
Summa total sjukfrånvaro (%)	3,8	3,0	-	-
Total sjukfrånvaro (timmar/årsarbetare)				
Kvinnor	85,2	65,0	-	-
Män	74,1	65,0	-	-
Total sjukfrånvaro (timmar/årsarbetare)	82,4	65,0	-	-
Varav långtidssjukfrånvaro	70,4	56,3	-	-
Varav långtidssjukfrånvaro, timmar	58,1	29,8	-	-
Total sjukfrånvaro per åldersgrupp (%)				
Yngre än 30 år	1,0	1,6	-	-
30–49 år	4,0	2,9	-	-
50 år och äldre	3,7	3,4	-	-

Individuell uppdragshandling

Under året har en arbetsgrupp arbetat fram ett gemensamt arbetssätt och en gemensam mall för individuell uppdragshandling. Underlaget syftar till att stötta i dialogen mellan chef och medarbetare kring de förväntningar som finns på varje medarbetare och medarbetarens uppdrag kopplat till GR:s mål. Syftet är också att skapa en större förståelse för hur det egna arbetet påverkar helheten och uppdragshandlingarna ska även fungera som ett underlag vid uppföljning av arbetet. Målsättningen är att varje medarbetare på GR ska ha en individuell uppdragshandling.

Kompetensförsörjning

GR har haft fortsatt lätt för att attrahera och rekrytera rätt kompetens, med många kvalificerade sökanden till utlysta tjänster. På grund av det ekonomiska läget till följd av coronapandemin har strikt anställningsprövning tillämpats under året för samtliga rekryteringar och förlängningar. Vissa tjänster har i början av året också vakanshållits och det har skett ett ökat samarbete mellan avdelningarna kring fördelning av personalresurser.

Personalomsättning – tillsvidareanställda

Under år 2020 var personalomsättningen för tillsvidareanställda (inklusive provanställda 9,2 procent vilket är en minskning med 1,3 procentenheter från föregående år. Personalomsättningen exklusive pensionsavgångar var 8,6 procent under 2020, vilket är en ökning på 0,6 procentenheter. Under året har 16 medarbetare tillsvidareanställts och 15 tillsvidareanställda lämnat sin anställning på GR.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Pandemin kommer att påverka GR:s verksamheter även under år 2021 och då framför allt under första halvåret. Denna risk är omhändertagen i verksamheten och utöver coronapandemin finns det inte i dagsläget inga identifierade väsentliga ekonomiska risker eller osäkerhetsfaktorer för GR. Däremot pågår ett arbete med att förbereda för ett beslut i förbundsfullmäktige i juni år 2021 kring en eventuellt sänkt årsavgift till år 2022.

Arbetet med riskvärdering och intern kontroll är en väsentlig del i GR:s ledning och styrning. Årligen fastställer bland annat styrelsen en plan för arbetet med internkontroll för kommande år och planen följs upp och återrapporteras till styrelsen. En dokumenterad riskbedömning har genomförts av samtliga avdelningschefer för samtliga projekt som är pågående och som löper över årsskifte.

Medlemskommunerna och kommunerna i landet har under år 2020 blivit kompenserade av staten för ökade kostnader till följd av pandemin men även för försämrat skatteutfall. Kommunerna förväntas få sådana statliga kompensationer även under år 2021. Däremot ser det ut att kunna bli tuffare förutsättningar från år 2022 och framåt. Viktigt för GR är att fortsatt vara aktiva och vid behov kunna ställa om till en viss begränsad efterfrågan av kurser och konferenser och andra tjänster som erbjuds medlemskommunerna. GR följer utvecklingen löpande.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner, kommunalförbund och landsting ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning (GEH). GR har därför i plan år 2020 tagit fram riktlinjer för GEH vilka följs upp i samband med delårsrapporter och i årsbokslut.

God ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner; att hushålla över tiden, det vill säga att väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt, och verksamhetens behov på längre sikt. Vidare har begreppet god ekonomisk hushållning både ett verksamhetsperspektiv och ett finansiellt perspektiv. Kommunallagen stipulerar att kommunernas ekonomi ska vara i balans. Intäkterna ska överstiga kostnaderna och det så kallade balanskravet utgör en miniminivå för det ekonomiska resultatet. Med detta menas att organisationen inte bör förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov. Verksamheterna ska utövas på ett ändamålsenligt och utifrån ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

God ekonomisk hushållning bedöms genom en samlad bedömning av måluppfyllelse av de av förbundsstyrelsen antagna målen. Graden av måluppfyllelse bedöms enligt följande skala och färgmarkeringar (se tabell följande sidor).

MÅLET HELT UPPFYLLT
  MÅLET DELVIS UPPFYLLT
  MÅLET INTE UPPFYLLT

MÅLAVSTÄMNING GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING GR PER 31 DECEMBER 2020		
God ekonomisk hushållning i verksamheten	Indikator	Avstämning
GR:s verksamheter ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt så att de gör mesta möjliga nytta för GR och våra medlemskommuner.	GR:s verksamheter, insatser och kostnader ska kontinuerligt utvärderas och omprövas.	GR arbetar strukturerat och metodiskt med kostnadsuppföljning genom uppföljningsmöten. GR har en löpande dialog med våra medlemskommuner om vad som ska göras och även i vissa fall hur. Under våren 2020 har samrådsunderlag skickats ut och kommunernas svar har hanterats inför verksamhetsplanarbetet 2021. Insatser och projekt av väsentlig karaktär (betydande ekonomiskt värde) rapporteras dessutom kontinuerligt till ledning. Målet är uppfyllt.
	GR ansvarar för att en god intern kontroll upprätthålls utifrån förbundsstyrelsens reglementen, riktlinjer och beslut.	Rapport över genomförda aktiviteter samt en ny plan för innevarande år har rapporterats till förbundsstyrelsen liksom uppföljning av uppsiktsplikten av våra bolag och som fastställts vid deras sammanträde i mars 2020. En lägesavstämning kring genomförda insatser kring IK-planen per september har avrapporterats till förbundsstyrelsen. Policyn avseende medelsförvaltning avrapporterats i samband med delårs- och årsbokslut. Målet är uppfyllt.
	GR ska främja och följa upp att en kontinuerlig kvalitetsutveckling sker inom verksamheterna.	GR har utvecklat målarbetet och fastställt en flerårig verksamhetsinriktning som kompletteras med ettåriga planer. Verksamhetens mål följs upp i delårsrapporterna per april och per augusti med en beskrivning av nuläget och i årsredovisningen under separat rubrik. GR har genomfört ett förändringsarbete utifrån GR:s nya strategiska inriktning för 2020-2023, som har arbetats fram under hösten 2019 och som varit utsänd till medlemskommunerna för synpunkter i samrådsunderlaget. Arbetet utvecklas över tid. Målet uppfyllt.
GR:s tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt.	GR ska ha ett fullgott och genomtänkt försäkringsskydd samt ha klara regler för hur risker ska hanteras.	GR genomför årligen med hjälp av försäkringsmäklare en genomgång av försäkringsskyddet. Allt från sakförsäkring till tjänstereseförsäkring går igenom. Bedömningen från GR själva och upphandlad försäkringsmäklare är att vi har ett fullödigt försäkringsskydd. Genomfördes senast september 2020. Målet är uppfyllt.
	GR ska ha tydliga regler och riktlinjer för sin finansförvaltning.	GR har arbetat fram en policy som anger riktlinjer för medelsförvaltning och är fastställd i förbundsstyrelsen. Förbundsdirektören är ytterst ansvarig för genomförandet av medelsförvaltning och ekonomichefen verkställer. Målet uppfyllt.
GR ska eftersträva en välskött ekonomi där all verksamhet bedrivs i en anda av god ekonomisk hushållning och i enlighet med förbundsstyrelsens beslut om finansiella mål och ramar.	Förbundsstyrelsens budgetbeslut är överordnat verksamheten och vid målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet.	För helåret 2020 redovisar GR ett resultat på -5 002 tkr vilket däremot är en positiv avvikelse mot periodiserad budget på 4 748 tkr. Målet är uppfyllt.
	GR:s olika avdelningar ser till att verksamhetens innehåll och omfattning är anpassad till beslutad budget och verksamhetsinriktning.	GR redovisar en ekonomi i balans för perioden mot periodiserad budget. En avdelning redovisar inte en ekonomi i balans för perioden. Målet är delvis uppfyllt.
	Vid hantering av befarade eller konstaterade budgetavvikelser är GR:s avdelningar skyldiga att vidta de åtgärder som krävs för att styra den egna verksamheten mot budgetbalans.	En av GR:s avdelningar redovisade inte en ekonomi i balans per augusti 2020 vid en jämförelse med periodiserad budget. Underskottet har uppstått som en konsekvens av den rådande pandemin och är av engångskaraktär. Arbetet har pågått med att anpassa verksamheten efter de ekonomiska förutsättningarna och då andra insatser bidragit till att tillfälliga överkjutande medel fanns centralt på GR så gjordes bedömningen att ytterligare besparingsarbeten inte var nödvändiga att genomföra under hösten.

Forts.

Forts. MÅLET HELT UPPFYLLT MÅLET DELVIS UPPFYLLT MÅLET INTE UPPFYLLT

Den totala sjukfrånvaron för GRs medarbetare ska hållas på en fortsatt låg nivå.	Sjukfrånvaron på GR ska understiga 3,5 procent på helåret.	Sjukfrånvaron för hela 2020 uppgick till 3,8 procent. Utfallet för året är därmed sämre än GR:s interna helårsmål om max 3,5 procent. Målet är därmed inte uppfyllt.
GR:s finansiella mål	Indikator	Avstämning
GR ska redovisa ett genomsnittligt positivt ekonomiskt resultat över en femårsperiod.	GR:s intäkter ska överstiga dess kostnader.	För de senaste fem åren (helår) redovisar GR ett samlat ekonomiskt resultat på +9 841 tkr. 2020 redovisas dock ett negativt resultat på 5 002 tkr vilket däremot är en positiv budgetavvikelse på 4 748 tkr. I plan inför 2020 angavs att resultatmålet skulle mätas gentemot lagd budget. Målet är uppfyllt.
	GR:s egna kapital ska inte understiga den årligt beräknade nivån utifrån riskhänseende.	GR:s egna kapital per 2020-12-31, inklusive periodens negativa resultat, uppgår till 50 577 tkr. Det identifierade lägsta måtalet inför 2020 var 39 150 tkr. Målet har därmed uppnåtts.
Långsiktigt ska GRs egna kapital vara större än dess skulder inklusive pensionsskulden.	Soliditeten inklusive pensionsskulden ska vara positiv.	Soliditeten uppgår per 2020-12-31 till 15,8 procent vilket är en försämring jämfört med senaste årsbokslut för 2019, vilket kan förklaras av den underfinansierade budgeten för innevarande år. GR uppfyller dock måtalet.
GR:s sammanlagda nettolåneskuld ska inte öka.	GR:s investeringar ska finansieras med hjälp av egna medel.	Årets investeringar har hittills under året varit låga och uppgår till 66 tkr. GR:s investeringar har liksom tidigare kunnat finansieras helt med hjälp av egna medel. Målet är därmed uppfyllt.

Sammantaget har GR ett verksamhetsmässigt och ekonomiskt läge som möjliggör att – utan omedelbara allvarliga ekonomiska effekter – tillämpa långsiktiga strategier vid behov av anpassning till eventuellt försämrade förutsättningar. En ekonomi i balans medger handlingsutrymme.

Fem av GR:s sju uppsatta mål inför år 2020 är helt uppfyllda och där två inte är det, varav ett delvis. År 2020 har varit ett annorlunda år som ställt höga krav på GR och omvärlden. Det mål som endast till viss del är uppfyllt är relaterat till pandemins påverkan på vår kurs- och konferensverksamhet. Det vägs upp av andra medel i organisationen och därför görs bedömningen att det är *delvis uppfyllt* istället för *inte uppfyllt* trots att en negativ avvikelse redovisas på en avdelning. Med stöd av genomförd analys görs ändå en samlad bedömning att GR uppfyllt kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning för verksamhetsåret 2020.

Denna bedömning stämmer även väl med de nya kraven på GEH som är formulerade i plan för år 2021. Där framgår att ”för att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppfylld ska minst hälften av de verksamhetsmässiga målen och samtliga av de finansiella vara uppfyllda för helåret”.

RESULTATRÄKNING GR OCH SAMMANSTÄLLDA RÄKENSKAPER (KONCERNEN) TKR		GR			Sammanställda räkenskaper		
	NOT nr	Utfall 2020	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Utfall 2019	Budget 2020
Verksamhetens intäkter	1	556 854	518 451	528 707	833 347	850 655	852 835
<i>varav årsavgifter avsedda för GRs verksamhet</i>		36 590	48 059	49 014	36 590	48 059	49 014
<i>varav årsavgifter transfererade till andra regionala organisationer</i>		41 064	28 410	28 640	41 064	28 410	28 640
Verksamhetens kostnader	2, 3	-558 871	-514 467	-534 886	-850 542	-841 846	-854 601
Avskrivningar		-3 922	-3 752	-3 611	-7 716	-7 712	-7 870
Verksamhetens nettokostnader		-5 939	232	-9 790	-24 911	1 097	-9 636
Skatteintäkter & Generella statsbidrag och utjämning		-	-	-	-	-	-
Verksamhetens resultat		-5 939	232	-9 790	-24 911	1 097	-9 636
Finansiella intäkter	4	949	335	50	972	345	60
Finansiella kostnader	4	-12	-12	-10	-223	-136	-146
Resultat efter finansiella poster		-5 002	555	-9 750	-24 162	1 306	-9 722
Extraordinära poster		0	0	-	0	0	-
Årets resultat		-5 002	555	-9 750	-24 162	1 306	-9 722

KASSAFLÖDESANALYS GR OCH SAMMANSTÄLLD REDOVISNING (KONCERNEN) (TKR)		GR		Sammanställd redovisning	
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	NOT nr	2020	2019	2020	2019
Årets resultat		-5 002	555	-24 162	1 306
Justering för ej likviditetspåverkande poster	5	3 879	3 727	13 694	13 368
Övriga likviditetspåverkande poster	5	-	-	-762	-3 032
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		-1 123	4 282	-11 230	11 642
Ökning/minskning pågående projekt		137 996	4 227	137 995	4 227
Ökning/minskning lager		-107	107	-107	107
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		1 342	18 476	9 028	20 070
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-42 476	-3 770	-40 270	-3 444
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		95 632	23 322	95 416	32 602
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	6	-	-1 137	-	-1 137
Justering investering immateriella pågående nyanläggning	6	-	1 745	-	1 745
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	6	-	-	-	-
Investering i materiella anläggningstillgångar	7, 8, 9	-66	-57	-1 173	-4 378
Justering investering materiella pågående nyanläggning	7, 8, 9	-	-	-	64
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	7, 8, 9	-	-	762	2 947
Ökning/minskning av finansiella anläggningstillgångar		-	-	-	-
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		-66	551	-411	-759
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Ökning/minskning av lån/finansiell leasing		-	-	-	-
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		-	-	-	-
ÅRETS KASSAFLÖDE		95 566	23 873	95 005	31 843
Likvida medel vid årets början		124 047	100 175	194 330	162 487
Likvida medel vid periodens slut		219 613	124 047	289 335	194 330

BALANSRÄKNING GR OCH SAMMANSTÄLLDA RÄKENSKAPER (KONCERNEN) (TKR)		GR		Sammanställda räkenskaper	
		NOT nr	2020	2019	2020
TILLGÅNGAR					
A. Anläggningstillgångar		25 878	29 734	35 893	45 903
I. Immateriella anläggningstillgångar	6	6 544	9 262	6 544	9 263
II. Materiella anläggningstillgångar	7, 8, 9	604	1 742	28 653	35 944
1. Mark, byggnader och tekniska anläggningar		-	-	22 981	27 300
2. Maskiner och inventarier		604	1 742	2 095	3 974
3. Övriga materiella anläggningstillgångar		-	-	3 577	4 670
III. Finansiella anläggningstillgångar		18 730	18 730	696	696
1. Aktier i dotterbolag	10	18 730	18 730	-	-
2. Uppskjuten skattefordran		-	-	696	696
B. Bidrag till infrastruktur		-	-	-	-
C. Omsättningstillgångar		294 468	194 351	411 030	321 707
I. Förråd mm		24 400	18 506	24 400	18 506
1. Lager avseende läromedel		189	82	189	82
2. Pågående projekt		24 211	18 424	24 211	18 424
II. Fordringar		50 455	51 798	97 295	108 871
1. Kundfordringar		30 711	34 685	48 549	61 234
2. Fordran hos koncern		303	71	-	-
3. Förutbetalad kostnad & upplupen intäkt		10 588	7 595	32 236	29 371
4. Skattefordran		4 194	4 236	7 456	10 004
5. Övriga kortfristiga fordringar		4 659	5 211	9 054	8 262
III. Kortfristiga placeringar		0	0	0	0
IV. Kassa & bank		219 613	124 047	289 335	194 330
S:A TILLGÅNGAR		320 346	224 085	446 923	367 610
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER					
A. Eget kapital		50 577	55 579	90 780	114 942
I. Årets resultat		-5 002	555	-24 162	1 307
II. Resultatutjämningsreserv		-	-	-	-
III. Övrigt eget kapital		55 579	55 024	114 942	113 635
B. Avsättningar		-	-	794	547
I. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		-	-	-	-
II. Andra avsättningar	11	-	-	0	4
III. Uppskjuten skatt	11	-	-	794	543
C. Skulder		269 769	168 506	355 349	252 121
I. Långfristiga skulder		-	-	-	-
II. Kortfristiga skulder		269 769	168 506	355 349	252 121
1. Leverantörsskuld		21 183	22 764	27 194	30 172
2. Upplupna kostnader & förutbetalda intäkter	12	25 075	64 389	65 175	102 924
3. Pågående projekt		213 820	70 037	213 820	70 037
4. Skulder till koncernföretag		3 701	3 774	-	-
5. Skatteskulder		443	686	443	686
6. Övriga kortfristiga skulder		5 547	6 856	48 717	48 302
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER		320 346	224 085	446 923	367 610
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Ansvarsförbindelser					
1. Panten och därmed jämförliga säkerheter	13	-	-	8 100	-
2. Ansvarsförbindelser		-	-	-	-
a) Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna		-	-	-	-
b) Övriga ansvarsförbindelser		-	-	-	-

Upplysningar om redovisningsprinciper – GR och sammanställda räkenskaper

Lagrum och sammanställda räkenskaper

GR:s redovisning är från och med år 2019 upprättad utifrån Lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Gryning Vård AB:s och ISGR AB:s redovisning är upprättad i enlighet med Årsredovisningslagen (1995:1554) samt Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Om de kommunala koncernföretagens regler och principer avviker från kommunalförbundets, skall dessa justeras före konsolidering. Inga väsentliga skillnader i redovisningsprinciper har identifierats.

I GR:s sammanställda räkenskaper ingår samtliga bolag där GR har minst 20 procents inflytande. Inga förändringar har skett under året i den kommunala koncernens sammansättning. De sammanställda räkenskaperna omfattar moderbolaget Göteborgsregionens kommunalförbund (GR), det helägda dotterbolaget Göteborgsregionens Internationella Skola (ISGR AB) och dotterbolaget Gryning Vård AB, som ägs till 54 procent. De sammanställda räkenskaperna upprättas med proportionell konsolidering, vilket innebär att dotterbolagens räkenskaper som tas upp i de sammanställda räkenskaperna motsvarar den ägda andelen. Mellanhavanden inom den kommunala koncernen elimineras. Redovisning sker enligt RKR R16 Sammanställda räkenskaper.

Balansräkningens poster

Balansräkningen är uppställd enligt LKBR kap §2.

Anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas enligt RKR R3 Immateriella anläggningstillgångar och RKR R4 Materiella anläggningstillgångar.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till 23 650 kr år 2020 (ett halvt prisbasbelopp) och gäller som gemensam gräns för immateriella och materiella anläggningstillgångar. De inventarier som har ett värde under ett halvt prisbasbelopp och/eller en ekonomisk livslängd under 3 år klassificeras som direktavskrivna korttidsinventarier. Samma gräns för mindre värde används i förekommande fall även för finansiella leasingavtal.

Avskrivningar påbörjas då tillgången tas i bruk. Avskrivning görs över den bedömda nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (t.ex. verksamhetsförändringar, teknikskiften och organisationsförändringar). Immateriella anläggningstillgångar med ett restvärde omprövas avseende nyttjandeperiod i slutet av varje räkenskapsår. Immateriella och materiella anläggningstillgångar under uppbyggnad, redovisas som Pågående Nyanläggningar i respektive not. Tillgångar avseende mark skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas normalt:

Materiella anläggningstillgångar

GR: infrastruktur data 3 år, maskiner 3 eller 5 år, kontorsinventarier 5 år, konferensmöbler 7 år.
ISGR AB: datorer/programvaror 3 år, Inventarier, verktyg och installationer 5 år, klassrumsinventarier Molinsgatan 5 år, klassrumsinventarier Guldheden 10 år. Förbättringsutgifter i annans fastighet 5 år.

Gryning vård AB: datorer 3 år, fordon 5 år, inventarier 5-10 år. Byggnader och förbättringsutgifter i annans fastighet 15–100 år. Komponentavskrivning tillämpas. Mark skrivs ej av.

I balansräkning och noter redovisas Förbättringsutgifter i annans fastighet under rubriken Övriga materiella anläggningstillgångar.

Immateriella anläggningstillgångar

GR: IT-investeringar 5 år avser egenutvecklade immateriella anläggningstillgångar. Programvaror 3 och 5 år avser förvärvade immateriella anläggningstillgångar.

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år) beräknas som Utgående Anskaffningsvärde dividerat med Årets avskrivningar.

Finansiella anläggningstillgångar

Aktier i dotterbolag

GR:s aktier i dotterbolag värderas till anskaffningsvärde.

Uppskjuten skattefordran

Uppskjuten skattefordran utgörs av 54 procent av inkomstskatt hos Gryning vård AB som avser framtida räkenskapsår till följd av tidigare händelser. Redovisning sker enligt balansräkningsmetoden. Enligt denna redovisas uppskjutna skatteskulder och skattefordringar på temporära skillnader avseende fastigheter som uppstår mellan bokförda respektive skattemässiga värden för tillgångar och skulder samt för övriga skattemässiga avdrag eller underskott.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen enligt LKBR kap 7 §5.

Lager avseende läromedel

Värdet av GR:s lager avseende läromedel beräknas enligt FIFO-metoden (först in/först ut) och dess värde sammanställs via en aktuell lagerlista. I samband med varje årsskifte sker en lagerinventering.

Pågående projekt

Pågående projekt är projekt som har ett startdatum före årsskiftet, ett slutdatum efter årsskiftet, en tydlig budget och ett uttalat mål. Intäkter och kostnader för respektive projekt resultatförs i takt med upparbetning. Om nedlagda kostnader överstiger erhållna intäkter bokförs en justering av mellanskillnaden mot intäkter och tillgångar. Om erhållna intäkter överstiger nedlagda kostnader bokförs en justering av mellanskillnaden mot intäkter och skulder. Befarade förluster redovisas direkt i årets resultaträkning.

Skattefordran

Skattefordran avser dotterbolagens redovisade inkomstskatter som enligt bedömning skall erhållas från skatteverket avseende aktuellt år, samt justeringar avseende tidigare års aktuella skatt.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar värderas vid anskaffningstillfället till anskaffningsvärde och därefter till verkligt värde. Värdeförändringen bokförs över resultaträkningen. Köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas per affärsdagen. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part. Dotterbolagen har inga placerade medel. Redovisning sker enligt RKR R7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder.

Kassa & Bank

Tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas enligt LKBR 7 kap §9 till växelkursen på balansdagen. Valutakurser publicerade på Riksbankens webbplats som är ett beräknat medelvärde

av olika bankers köp- och säljkurser används enligt RKR R7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder. Valutakursdifferensen hänförlig till likvida medel redovisas i resultaträkningen under finansiella poster.

Avsättningar

Avsättningar redovisas enligt RKR R9 Avsättningar och Ansvarsförbindelser. Avsättningar redovisas då det förekommer en legal förpliktelse mot en extern part till följd av en eller flera inträffade händelser och det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen. Avsättningen ska motsvara den på balansdagen bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt är hänförlig till skatt avseende dotterbolagens obeskattade reserver.

Skulder

Samtliga skulder är kortfristiga och värderas till anskaffningsvärde förutom pågående projekt (se Pågående projekt under omsättningstillgångar ovan). En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen fullgjorts, annullerats eller på annat sätt upphört.

Skatteskulder

Skatteskulder avser dotterbolagens redovisade inkomstskatter som enligt bedömning skall erläggas till skatteverket avseende aktuellt år, samt justeringar avseende tidigare års aktuella skatt.

Resultaträkningens poster

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR kap 5 §2.

Intäkter

Intäktsföring sker enligt RKR 2 Intäkter. Årsavgifter avser årsavgift till GR från de 13 medlemskommunerna. Årsavgiften delas upp i den andel som avser verksamhet inom GR och den andel som avser transfereringar till andra organisationer.

GR och den sammanställda redovisningen omfattas ej av bidrag till infrastruktur eller skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning så som en kommun.

Bidrag och statsbidrag

Bidrag och statsbidrag förenade med villkor avseende framtida prestation eller andra specifika villkor intäktsredovisas i takt med att prestationen utförs.

Kostnader

Skattekostnader avseende bolagsskatt

Skattekostnader avseende bolagsskatt redovisas i de sammanställda räkenskaperna under posten verksamhetens kostnader enligt RKR R 16 Sammanställda räkenskaper. Skattekostnaderna avser inkomstskatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år samt justeringar avseende tidigare års aktuella skatt.

Leasing

Leasing redovisas enligt RKR R5 Leasing. Samtliga leasingavtal redovisas som operationell leasing, dvs. leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Finansiella kostnader

Finansiella kostnader inkluderar bankkostnader.

Drift och investeringsredovisning

GR:s driftredovisning är att likställa med redovisningen av dess resultaträkning. Även fullmäktiges budget läggs på denna nivå. Ingen separat investeringsbudget finns då investeringarna inte är så omfattande som i en kommun där investeringar sker i gator, va-verk och dylikt. Investeringarna

budgeteras och redovisas i driftredovisningen årsvis. I nuläget lämnas därför ingen separat drift- och investeringsredovisning.

Kassaflödesanalys och nyckeltal

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är redovisad enligt Indirekt metod utifrån RKR R13 Kassaflödesanalys. Inga bidrag till infrastruktur är aktuella varpå denna post exkluderats i kassaflödesanalysen.

Nyckeltal

Soliditet

Soliditet definieras som eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Soliditeten anger den finansiella ställningen på lång sikt, dvs. den visar vilken beredskap det finns för att möta oförutsedda händelser, till exempel framtida resultatförsämringar.

Kassalikviditet

Kassalikviditet definieras som förhållandet mellan omsättningstillgångar (exklusive varulager) och kortfristiga skulder. Kassalikviditeten visar vilken beredskap som finns för att klara de löpande betalningarna. Kassalikviditeten ökar något för GR då fordran hos koncern klassificeras om från långfristig till kortfristig fordran. De sammanställda räkenskaperas kassalikviditet påverkas ej.

Noter GR och koncernen

Not 1. Verksamhetens intäkter

VERKSAMHETENS INTÄKTER (tkr)	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2020	2019	2020	2019
Årsavgift	77 653	76 469	77 653	76 469
Bidrag från staten	200 874	119 704	203 940	122 769
Övriga bidrag	112 998	47 715	180 704	116 278
Försäljning läromedel	94 047	78 907	94 047	78 907
Deltagaravgifter kurs och konferens	14 203	28 942	14 203	28 942
Försäljning vård	-	-	178 911	234 554
Skolentreprenad och avgifter	-	-	73 991	73 623
Interna mellanhavanden	-	-	-47 049	-46 623
Övriga intäkter	57 079	166 714	56 947	165 736
Summa verksamhetens intäkter	556 854	518 451	833 347	850 655

Not 2. Verksamhetens kostnader

VERKSAMHETENS KOSTNADER (tkr)	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2020	2019	2020	2019
Köpta tjänster, varor och material	275 165	228 947	295 294	251 607
Personalkostnader	130 552	128 317	385 245	358 332
Transfereringar till andra regionala organisationer	41 064	28 410	41 064	28 410
Revisionskostnader (exkl konsultationer)	692	558	1 035	752
Konsultarvoden	81 278	95 705	81 278	95 705
Inkomstskatt	-	-	1 003	894
Övriga kostnader	30 120	32 530	92 672	152 769
Interna mellanhavanden	-	-	-47 049	-46 623
Summa verksamhetens kostnader	558 871	514 467	850 542	841 846

SPECIFIKATION REVISIONSKOSTNADER (tkr)	GR	
	2020	2019
Räkenskapsrevision	227	232
varav förtroendevalda revisorer	11	32
varav räkenskapsrevision sakkunnigt biträde	216	200
Förvaltningsrevision	465	326
varav fördjupad granskning sakkunnigt biträde	385	180
varav övrig förvaltningsrevision sakkunnigt biträde	54	70
varav förtroendevalda revisorer	26	76
Summa	692	558

Not 3. Specifikation av personalkostnader, personal och anställningsformer

SPECIFIKATION AV PERSONALKOSTNADER (tkr)	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2020	2019	2020	2019
Löner och ersättningar	90 074	86 972	268 472	287 792
Styrelse, & förbundsdirektör/VD ¹⁾	2 429	2 637	3 212	3 466
Ledningsgrupp	4 960	5 411	11 854	16 161
Övriga anställda (inkl extrapersonal & arvodister)	82 404	79 194	254 000	268 756
Avsättning pension/Återföring pensionsavsättning	0	0	0	0
Förändring löneskuld & semesterlöneskuld	281	-271	-594	-592
Sociala avgifter enligt lag & avtal	40 118	40 035	112 724	120 880
Varav pensionskostnader, inkl särskild löneskatt avsättning pension*)	12 697	13 052	28 188	30 159
Övriga personalkostnader	360	1 311	4 049	6 294
Total summa personalkostnader	130 552	128 317	385 245	414 966

1) I sammanställda räkenskaper är ej VD ISGR med bland personalkostnader, utan redovisas istället som köpt tjänst. Kostnader avseende Gryning vård AB 2020 är justerade till 54% av den totala personalkostnaden.

forts. Not 3. Specifikation av personalkostnader, personal och anställningsformer

SPECIFIKATION AV PERSONAL	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2020	2019	2020	2019
Antal årsarbetare				
Kvinnor	122	120	473	561
Män	38	37	199	239
Summa antal årsarbetare	160	157	672	800
Förbundsdirektör/VD & ledningsgrupp				
Kvinnor	5	6	-	-
Män	2	2	-	-
Summa förbundsdirektör & ledningsgrupp	7	8	-	-

SPECIFIKATION AV ANSTÄLLNINGSFORMER	GR			Sammanställda räkenskaper		
	Antal i dec 2020	Antal i dec 2019	Ökning/ minskning	Antal i dec 2020	Antal i dec 2019	Ökning/ minskning
Antal tillsvidareanställda på heltid	124	119	5	511	585	-74
Antal tillsvidareanställda på deltid	39	47	-8	164	166	-2
Antal tidsbegränsade anställda	26	20	6	63	81	-18
Antal timavlönade	18	21	-3	370	413	-43
Totalt antal anställda	207	207	0	1 108	1 245	-137

Av tidsbegränsade anställda på GR är inga vikarier för föräldralediga 2020 och 1 st 2019. Avseende sammanställda räkenskaper har Gryning vård AB beräkningstekniska problem med att få fram dessa siffror, hos ISGR är antalet 0 både 2020 och 2019.

Not 4. Finansiella poster

FINANSIELLA POSTER (tkr)	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2020	2019	2020	2019
Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	989	314	1 012	324
Placeringar	0	27	0	27
Valutakursdifferens likvida medel	-40	-6	-40	-6
Summa finansiella intäkter	949	335	972	345
Finansiella kostnader				
Räntekostnader	0	0	-2	-3
Placeringar	0	0	0	0
Bankkostnader	-12	-12	-221	-134
Summa finansiella kostnader	-12	-12	-223	-137

Not 5. Kassaflöde

JUSTERINGAR FÖR EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2020	2019	2020	2019
Ej erhållen ränta	-	-	-	-
Ej erlagd kostnadsränta	-44	-25	-44	-25
Avskrivningar	3 923	3 752	7 716	7 712
Utrangering inventarier	-	-	3 402	868
Nedskrivning inventarier	-	-	68	-
Förändring avsättning	-	-	-4	-
Justering inkomstskatt	-	-	2 556	4 728
Summa för ej likviditetspåverkande poster	3 879	3 727	13 694	13 283

ÖVRIGA LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2020	2019	2020	2019
Reavinst inventarier	-	-	-881	-3 032
Reaförlust inventarier	-	-	119	85
Summa övriga likviditetspåverkande poster	0	0	-762	-2 947

Not 6. Immateriella anläggningstillgångar

IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (tkr)	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2020	2019	2020	2019
EGENUTVECKLADE IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Ingående anskaffningsvärde	24 105	24 714	24 105	24 714
Inköp under året	0	1 137	0	1 137
Pågående nyanläggningar *)	0	-1 745	0	-1 745
Försäljningar/Utrangeringar	0	0	0	0
Utgående Anskaffningsvärde	24 105	24 105	24 105	24 105
Ingående ack. Avskrivningar	-13 079	-10 723	-13 079	-10 723
Försäljningar/Utrangeringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	-2 640	-2 356	-2 640	-2 356
Utgående ack. Avskrivningar	-15 719	-13 079	-15 719	-13 079
Ingående ack. Nedskrivningar	-1 849	-1 849	-1 849	-1 849
Försäljningar/Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Utgående ack. Nedskrivningar	-1 849	-1 849	-1 849	-1 849
Utgående redovisat värde	6 537	9 178	6 537	9 178
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	9	10	9	10
FÖRVÄRVADE IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Ingående anskaffningsvärde	721	1 854	721	1 854
Inköp under året	0	0	0	0
Pågående nyanläggningar	0	0	0	0
Försäljningar/Utrangeringar	0	-1 133	0	-1 133
Utgående Anskaffningsvärde	721	721	721	721
Ingående ack. Avskrivningar	-635	-1 684	-635	-1 684
Försålt/utrangerat under året	0	1 133	0	1 133
Årets avskrivningar	-79	-85	-79	-85
Utgående ack. Avskrivningar	-714	-635	-714	-635
Ingående ack. Nedskrivningar	0	0	0	0
Försäljningar/Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Utgående ack. Nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde	7	86	7	86
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	9	9	9	9

*) Avskrivningstid är inte satt till längre än 5 år, fullt avskrivna anläggningstillgångar gör att den genomsnittliga avskrivningstiden är längre än den faktiska.

Not 7. Materiella anläggningstillgångar, maskiner och inventarier

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR; MASKINER OCH INVENTARIER (tkr)	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2020	2019	2020	2019
Ingående Anskaffningsvärde	12 386	12 378	23 540	24 917
Inköp under året	66	57	301	309
Pågående nyanläggningar	0	0	0	0
Flyttningar	0	0	0	0
Försålt/utrangerat *)	0	-49	-3 654	-1 686
Utgående ack anskaffningsvärde	12 452	12 386	20 187	23 540
Ingående ack. Avskrivningar	-10 645	-9 383	-19 566	-18 732
Försäljningar/Utrangeringar *)	0	49	3 501	1 514
Årets avskrivningar	-1 203	-1 311	-2 027	-2 348
Utgående ack. Avskrivningar	-11 848	-10 645	-18 092	-19 566
Ingående ack. Nedskrivningar	0	0	0	0
Försäljningar/Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Utgående ack. Nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde	604	1 741	2 095	3 974
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	10,3	9,4	10,0	10,0

*) En anläggning utrangerades på GR år 2019 men detta togs inte med i koncernredovisningen för 2019. Dessa siffror korrigerades i aktuell koncernredovisning för 2019.

DIREKTAVSKRIVNA KORTTIDSINVENTARIER (tkr)	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2020	2019	2020	2019
Direktavskrivna korttidsinventarier, dvs av värde under ½ prisbasbelopp och/eller en ekonomisk livslängd under 3 år.	-1 091	-1 671	-1 405	-2 348

Not 8. Materiella anläggningstillgångar, byggnader och mark

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR; BYGGNADER och MARK (tkr)	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2020	2019	2020	2019
Ingående Anskaffningsvärde	0	0	38 212	38 628
Inköp under året	0	0	369	833
Pågående nyanläggningar	0	0	0	-64
Försålt/utrangerat under året	0	0	-4 353	-1 185
Utgående Anskaffningsvärde	0	0	34 228	38 212
Ingående ack. Avskrivningar	0	0	-10 912	-9 977
Försäljningar/Utrangeringar	0	0	1 206	489
Årets avskrivningar	0	0	-1 541	-1 424
Utgående ack. Avskrivningar	0	0	-11 247	-10 912
Ingående ack. Nedskrivningar	0	0	0	0
Försäljningar/Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Utgående ack. Nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde	0	0	22 981	27 300
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	0,0	0,0	22,2	26,8

Not 9. Materiella anläggningstillgångar, förbättringsutgifter i annans fastighet

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR; ÖVRIGA; FÖRBÄTTRINGSUTGIFTER I ANNANS FASTIGHET (tkr)	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2020	2019	2020	2019
Ingående Anskaffningsvärde	0	0	9 841	6 730
Inköp under året	0	0	503	3 236
Pågående nyanläggningar	0	0	0	0
Försålt/utrangerat under året	0	0	-2 783	-125
Utgående Anskaffningsvärde	0	0	7 561	9 841
Ingående ack. Avskrivningar	0	0	-5 171	-3 796
Försäljningar/Utrangeringar	0	0	2 683	125
Årets avskrivningar	0	0	-1 428	-1 500
Utgående ack. Avskrivningar	0	0	-3 916	-5 171
Ingående ack. Nedskrivningar	0	0	0	0
Försäljningar/Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	-68	0
Utgående ack. Nedskrivningar	0	0	-68	0
Utgående redovisat värde	0	0	3 577	4 670
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	0,0	0,0	5,3	6,6

Not 10. Finansiella anläggningstillgångar

FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (tkr)		GR	
AKTIER I DOTTERBOLAG	Aktie- & röstandel	2020	2019
Göteborgsregionens Internationella Skola AB, 556527-5657			
Säte: Göteborg, Innehav aktier: 2 000 st			
Bokfört värde vid årets ingång:	100%	4 600	4 600
Bokfört värde vid årets utgång:	100%	4 600	4 600
Gryning Vård AB, 556605-8201,			
Säte: Göteborg, Innehav aktier: 5 400 st			
Bokfört värde vid årets ingång:	54%	14 130	14 130
Bokfört värde vid årets utgång:	54%	14 130	14 130
SUMMA		18 730	18 730

Not 11. Avsättningar

AVSÄTTNINGAR (tkr)	Sammanställda räkenskaper	
	2020	2019
Avsättning avvecklingskostnader *)		
Redovisat värde vid årets början	4	1616
Nya avsättningar	0	0
lanspråktaga avsättningar	-4	-1612
Outnyttjade belopp som återförts	-	-
Förändring av nuvärdet	-	-
Utgående avsättning	0	4
Avsättning uppskjuten skatt **)		
Redovisat värde vid årets början	4	1616
Nya avsättningar	0	0
lanspråktaga avsättningar	-4	-1612
Outnyttjade belopp som återförts	-	-
Förändring av nuvärdet	-	-
Utgående avsättning	0	4
*) Avsättningen avser avvecklingskostnader inom Gryning vård AB		
**) Avsättningen avser uppskjuten skatt avseende Gryning Vård AB		

Not 12. Upplupna kostnader & förutbetalda intäkter (tkr)

UPPLUPNA KOSTNADER & FÖRUTBETALDA INTÄKTER (tkr)	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2020	2019	2020	2019
Förutbetalda bidrag från staten *)	0	38 032	0	38 032
Förutbetalda bidrag övriga **)	7 273	7 734	7 273	7 734
Övriga förutbetalda intäkter **)	4 614	2 736	16 135	14 192
Upplupna kostnader	13 188	15 887	41 767	42 966
Summa upplupna kostnader & förutbetalda intäkter	25 075	64 389	65 175	102 924

*) Bidrag från staten avser riktade statsbidrag avser bidrag för VUX. Bidragen skall nyttjas för VUX under kommande år eller återbetalas. År 2020 ligger dessa VUX-medel under pågående projekt.
 **) Avser villkorade insatser under kommande år GR, Förutbetalda abonnemang och hyra Gryning, Förutbetalda hyror och övrigt ISGR.

Not 13. Panter och ansvarsförbindelser

PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER	GR		Sammanställda räkenskaper	
	2020	2019	2020	2019
Fastighetsinteckningar *)	-	-	8 100	-
Summa Panter och ansvarsförbindelser	0	0	8 100	0

*) Avser Gryning, Ställd säkerhet till Swedbank på fem fastighetsinteckningar som motsvar belopp för beviljad checkkredit. Krediten är ej nyttjad under året.

Revisionsberättelse för år 2020

2021-04-12

Revisorerna i Göteborgsregionens kommunalförbund

Till

Fullmäktige i Göteborgsregionens
kommunalförbund

Revisionsberättelse för år 2020

Vi, av förbundsfullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i Göteborgsregionens kommunalförbund samt genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i förbundets bolag.

Styrelse ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till förbundsfullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt förbundsfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet samt förbundets revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att förbundsstyrelsen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att förbundsstyrelsens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella och verksamhetsmässiga mål som förbundsfullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att förbundsfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen, utbildningsgruppen och skolnämnd för ISGR samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att förbundsfullmäktige godkänner förbundets årsredovisning för 2020.

Revisionsberättelse för år 2020 forts.

Vi åberopar bifogad redogörelse.

Göteborg den 12 april 2021

Thomas Svensson

Sven R Andersson

Per Waborg

Anna-Lena Mellquist

Gun Cederborg

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: SVEN ANDERSSON

Date: 2021-04-13 18:58:36

BankID refno: fbe5367a-97cd-45f6-8b14-ea9348efbc37

Vice ordförande revisionsgruppen: Sven Andersson

Signed by: THOMAS SVENSSON

Date: 2021-04-13 21:55:18

BankID refno: b742a203-6692-423b-94b8-00f0b0479200

Ordförande revisionsgruppen: Thomas Svensson

Signed by: ANNA-LENA MELLQUIST

Date: 2021-04-14 07:14:21

BankID refno: c518d76f-6c20-46cb-b0b0-11db5b789e9a

ledamot revisionsgruppen: Anna-Lena Mellqvist

Signed by: Per Olof Wilhelm Waborg

Date: 2021-04-13 11:42:45

BankID refno: 8f70af4e-6768-430b-a2d4-44c6f23f05c5

ledamot revisionsgruppen: Per Waborg

Signed by: Gun Cederborg

Date: 2021-04-18 20:59:32

BankID refno: 569217c5-1b58-401b-ba5b-f1859ee3b99e

ledamot revisionsgruppen: Gun Cederborg

Signature reference: f03a2f62-2fb1-4048-835c-4327fd82743a

Kopia/bekräftelse på e-signerat dokument.

Bilaga 1

Agenda 2030 – 17 globala mål för hållbar utveckling

I ett globalt perspektiv har GR:s arbete inom de olika fokusområdena koppling till hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Vilka de viktigaste hållbarhetsmålen för GR är anges i uppföljningen av fokusområdena i denna årsredovisning. Här förtydligas vilka mål det handlar om och vad de står för.

3. God hälsa och välbefinnande

Mål 3 är att säkerställa att alla kan leva ett hälsosamt liv och verka för alla människors välbefinnande i alla åldrar.

4. God utbildning för alla

Mål 4 är att säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

6. Rent vatten och sanitet

Mål 6 är att säkerställa tillgång till och hållbar vatten- och sanitetsförvaltning för alla.

8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Mål 8 är att verka för en inkluderande och långsiktigt hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Mål 9 är att bygga upp en motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering och främja innovation.

10. Minskad ojämlikhet

Mål 10 är att minska ojämlikheten inom och mellan länder.

11. Hållbara städer och samhällen

Mål 11 är att städer och bosättningar ska vara inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

13. Bekämpa klimatförändringen

Mål 13 är att vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och deras konsekvenser.

15. Ekosystem och biologisk mångfald

Mål 15 är att skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

Läs mer om Agenda 2030 här:

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/17-globala-mal-for-hallbar-utveckling/>

Gothenburgsregionen (GR) består av 13 kommuner som har valt att jobba tillsammans. Vi driver utvecklingsprojekt, har myndighetsuppdrag, forskar, ordnar utbildningar och är storstadsregionens röst i Västsverige, bland mycket annat. I våra nätverk träffas politiker och tjänstepersoner för att utbyta erfarenheter, bolla idéer och besluta om gemensamma satsningar. Allt för att regionens en miljon invånare ska få ett så bra liv som möjligt.

